

Jaarverslag VMCA 2018

Jaarverslag 2018 Inhoudsopgave

	Pagina
Voorwoord	4
1. 2018 in vogelvlucht	5
1.1 De feiten over vrijwillige inzet en mantelzorg in Almere	5
1.2 Speerpunten in 2018	6
1.2.1 Vrijwillige inzet	6
1.2.2 Mantelzorg	6
1.2.3 De Almeerse wijkteams	7
1.2.4 De bijdrage van de VMCA aan specifieke Almeerse thema's	7
2. De VMCA als organisatie	9
2.1 Waar staat de VMCA voor?	9
2.2 Visie op de VMCA als expertisecentrum	9
2.3 Bestuur en dagelijkse leiding	10
2.4 Personeel	11
2.5 Financiering	11
2.6 Kwaliteit en bedrijfsvoering	12
2.7 Externe communicatie	13
2.8 Verantwoording	13
2.9 De VMCA en Stichting De Hoek	13
3. De VMCA in de wijken	14
3.1 De VMCA in de wijkteams	14
3.2 Administratieve spreekuren	17
3.3 Maatschappelijke begeleiding vluchtelingen (MBV)	19
3.4 Burennetwerk	20
4. Van Steunpunt Vrijwilligerswerk naar Expertisecentrum Vrijwillige Inzet	22
4.1 Wat is er veranderd?	22
4.2 Versterken van het lokale vrijwilligerswerk	22
4.3 Aandacht voor specifieke groepen vrijwilligers	24
4.4 Vrijwilligersacademie Almere	25
4.5 Imago van vrijwilligerswerk	25
4.6 Vrijwilligerswerk en het bedrijfsleven	26
5. Iedereen doet mee en als dit niet lukt is er een vangnet	27
5.1 Intensieve Vrijwillige Thuishulp (IVT) en Buddyzorg	27
5.2 Vrijwillige Terminale Zorg	27
5.3 Vriendschap op Maat	27
5.4 Vriendenkringen	28
5.5 SuperCool!	28
6. Expertisecentrum Mantelzorg	30
6.1 Expertise en samenwerking	30
6.2 Speerpunten 2018	32
6.3 Vinden	33
6.4 Versterken	34
6.5 Verlichten	36
6.6 Verbinden	38

	Pagina
7. Ontwikkeling van Almeerse kinderen en jongeren	40
7.1 Matching Talents	40
7.2 Groepstrainingen	41
7.3 Jonge mantelzorgers / Gewoon Opgroeien	41
7.4 Coach4you	42
8. De VMCA in de ketenzorg dementie	44
8.1 Activiteiten voor mantelzorgers en dementerenden	44
8.2 Respijtzorg	45
9. De bijdrage van de VMCA aan financiële zelfredzaamheid van Almeerders	46
9.1 Huisbezoeken in de Armoede Hotspots	46
9.2 Gilde Administratieve adviezen	47
9.3 Administratieve spreekuren wijkteams	47
10. Aanpak laaggeletterdheid	48
10.1 Doe mee met Taal (impuls laaggeletterdheid)	48
10.2 Taal in Huis	49
11. Gilde Almere	51
11.1 Algemeen	51
11.2 Computerhulp	51
11.3 Administratieve adviezen	51
11.4 SamenSprak	51
11.5 Correctiehulp	51
11.6 Wandelingen	52
12. De inhoudelijke resultaten 2018	53

De jaarrekening 2018 wordt separaat van dit inhoudelijke verslag opgesteld.

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2018 van de VMCA. Heel veel actieve Almeeders hebben eraan bijgedragen om van Almere een sociale stad te maken waar het goed wonen en leven is. Vrijwilligerswerk is zo divers als de hele maatschappij: vrijwilligers zijn leesmoeder op school, coach van een jeugdteam, de groene vingers in een stadstuin, bestuurslid van een vereniging of maatje van iemand die een steuntje in de rug nodig heeft. Mantelzorgers zorgen voor hun dementerende partner, hun moeder met een psychische kwetsbaarheid, hun kind met een handicap of hun broer met autisme.

Actieve Almeeders zijn er in soorten en maten, allen dragen zij hun steentje bij. Dat vraagt om erkenning en waardering! De activiteiten van de VMCA zijn er op gericht om deze erkenning uit te dragen.

De activiteiten van de VMCA zijn er ook om vrijwillige inzet te stimuleren en waar nodig te ondersteunen, zodat vrijwilligerswerk kan groeien en bloeien in Almere. Voor elk wat wils en waar ieders talenten optimaal worden benut en kunnen groeien. De activiteiten van de VMCA dragen er ook aan bij dat mantelzorgers zich gezien en gewaardeerd weten. We streven ernaar dat zij met voldoening kunnen zorgen, zonder overbelast te raken.

In 2018 is steeds meer nadruk gelegd op het uitdragen van onze expertise op het gebied van mantelzorg en vrijwillige inzet. Enerzijds staan we met de voeten in de klei, anderzijds brengen we onze expertise in bij het initiëren van nieuwe projecten en activiteiten, bij de ontwikkeling van vrijwilligersbeleid voor organisaties, bij werkgevers hoe mantelzorgers binnen boord te houden en bij tal van andere dilemma's. Allemaal terug te vinden in het jaarverslag.

Dit jaarverslag is ter verantwoording aan onze subsidiegevers. Voor alle andere geïnteresseerden is er een digitale publieksvriendelijke versie met filmpjes en verhalen uit de praktijk. Persoonlijk raad ik u die aan.

Ik hoop dat u na het lezen van een of beide uitgaven net zo blij en trots bent geworden als ik. Het is en blijft bijzonder dat zo veel Almeeders zich vanuit hun betrokkenheid en met plezier en liefde inzetten voor iemand anders. Daarvoor kunnen we nooit genoeg aandacht hebben!

Ik wens u veel leesplezier.

Jolien Hoek
Directeur

1. 2018 in vogelvlucht

1.1 De feiten over vrijwillige inzet en mantelzorg in Almere

In Almere doet 35% van de volwassenen vrijwilligerswerk. 28% doet dit in georganiseerd verband en 7% in niet-georganiseerd verband. Vrijwilligers gaan steeds meer tijd besteden aan hun vrijwilligerswerk, 65+'ers en hoger opgeleiden doen het vaakst vrijwilligerswerk. 39% van de Almeerders doet vrijwilligerswerk in hun eigen buurt, 51% doet elders in Almere vrijwilligerswerk.

De belangrijkste redenen voor Almeerders om vrijwilligerswerk te doen zijn: betrokkenheid (39%) en leuk om te doen (32%). Jongere vrijwilligers doen vrijwilligerswerk vaak ook voor hun eigen ontwikkeling.

Gemiddeld besteden Almeerse vrijwilligers bijna 6 uur per week aan hun vrijwilligerswerk. Dat zijn ruim 15 miljoen man/vrouw-uren op jaarbasis. Gerekend met een uurprijs van € 12,50 vertegenwoordigen de Almeerse vrijwilligers een economische waarde van ruim 191 miljoen euro.

Ruim 88% van de vrijwilligers voelt zich gewaardeerd voor het werk dat zij doen en 81% van hen is tevreden over de begeleiding die zij krijgen¹.

In Almere zijn ruim 25.000 volwassen mantelzorgers actief, dat is 17% van de volwassen bewoners. Eén op de tien mantelzorgers voelt zich zwaar belast. Ruim de helft van de mantelzorgers zorgt voor de ouder(s), 21 % zorgt voor de eigen partner, 15% voor familie buiten het eigen gezin en 14% voor een gezinslid anders dan de partner. Met elkaar bieden mantelzorgers zorg vergelijkbaar met 4.300 voltijd banen².

Onderzoek naar jonge mantelzorgers staat nog in de kinderschoenen. Het SCP (Alice de Boer) geeft aan dat in de leeftijd tussen 13 en 17 jaar, één op de zes kinderen opgroeit in een gezin waar chronische zorg wordt verleend. Als we dit toepassen op de jongeren tussen 4 en 18 jaar in Almere gaat het om ongeveer 8.000 jonge mantelzorgers. In Almere spreken we van jonge mantelzorgers als het gaat om kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijd van 4 – 24 jaar, die opgroeien in een gezin waar langdurige zorg nodig is en zij zich zorgen maken over de situatie. Door hen tijdig te herkennen en erkennen, proberen we ontwikkelingsproblemen en problemen in hun latere leven te voorkomen.

De VMCA in 2018

Eind 2018 heeft de VMCA contact met 3.840 mantelzorgers. 2.864 mantelzorgers hebben een mantelzorgwaardering aangevraagd, waarvan er 2.690 zijn toegekend.

Er zijn 970 vrijwilligers actief geweest ten behoeve van 3.815 Almeerders.

839 Almeerse vrijwilligers hebben via de Vrijwilligersacademie Almere een training of workshop gevolgd en 316 organisaties kregen advies op maat van de VMCA.

Er hebben 20 Hbo-stagiairs stage gelopen bij de VMCA.

Vanuit de wijkteams zijn dit jaar 1.278 bewoners vrijwilliger of mantelzorger geworden en ruim 3.268 bewoners zijn actief geworden via de wijkteams.

Het volledige overzicht van de resultaten is te vinden in hoofdstuk 12.

¹ Gegevens uit: Almere in de Peiling 2016, Gemeente Almere

² Gegevens uit: Almere in de Peiling 2016, Gemeente Almere

1.2 Speerpunten in 2018

1.2.1 Vrijwillige Inzet

Vanuit het lokale expertisecentrum voor vrijwillige inzet en mantelzorg, hebben we ons ingezet om zoveel mogelijk mensen uit te nodigen om vrijwilligerswerk te gaan doen, in welke vorm dan ook.

Organisaties hebben we geholpen om vrijwilligers te vinden, maar juist ook om hun vrijwilligers te binden aan de organisatie. Goede organisaties en leuk vrijwilligerswerk dat aansluit op de vraag van de vrijwilliger helpt om het Almeerse vrijwilligerswerk te laten groeien en bloeien. Daarom hebben we, al dan niet via de Vrijwilligersacademie Almere, workshops en masterclasses, netwerkcafés en ondersteuning op maat aangeboden.

Centrale thema's in 2018 waren:

- Hoe maken we het mogelijk dat vrijwilligers die niet zelfstandig vrijwilligerswerk kunnen vinden en uitvoeren, toch een plek vinden in het vrijwilligerswerk?
- De lokale toepassing van het NOV-keurmerk Goed Geregeld, dat vrijwilligersorganisaties helpt hun vrijwilligersbeleid op orde te krijgen.
- Hoe kunnen organisaties, zonder ten onder te gaan aan administratieve rompslomp, voldoen aan de voorwaarden van de AVG?
- Wat betekent het om voor alle vrijwilligers een VOG aan te vragen en willen we dat?

1.2.2 Mantelzorg

Om te zorgen dat mantelzorgers met voldoening en zonder overbelast te raken voor hun naasten kunnen zorgen, richt de VMCA zich op mantelzorgers, professionals, werkgevers, beleidsontwikkelaars en politici. Hierbij spelen steeds het herkennen van de mantelzorger, de individuele mogelijkheden en flexibiliteit een rol. We stimuleren in elke situatie te zoeken naar een oplossing op maat.

In 2018 waren de speerpunten:

- Respijtzorg: zorg voor laagdrempelige en diverse vormen van informele respijtzorg (de mantelzorger heeft even vrijaf) in Almere.
- Mantelzorg en werk: zorg dat mantelzorger en werkgever met elkaar in gesprek gaan over de situatie van de mantelzorger. Een flexibele opstelling is in beider belang.
- Onafhankelijke Cliënt Ondersteuning: ook de ervaringsdeskundigheid van mantelzorgers kan ingezet worden via het nieuwe project OCO.
- Cultuursensitief werken: Wat hebben we als VMCA nodig om alle Almeeders te bereiken, als vrijwilliger, mantelzorger en (hulp)vragers?

Andere hoogtepunten waren het mantelzorgdebat in juni, de dag van de mantelzorg in november en de bijdrage van de VMCA in de toekenning van 2.690 mantelzorgwaarderingen.

1.2.3 De Almeerse wijkteams

Terwijl de Almeerders de wijkteams steeds beter weten te vinden en zij ook overwegend tevreden zijn over de wijkteams en de oplossingen voor hun vragen, zijn de convenant-partners van de wijkteams (De Schoor/Zorggroep Almere, MEE, gemeente Almere en VMCA) bezig met de doorontwikkeling van de wijkteams.

Voor de doorontwikkeling komen de gezamenlijke partners tot de volgende aanbevelingen:

1. leg de focus meer op preventie en vroegsignalering;
2. het perspectief van de bewoner (en zijn sociale netwerk) blijft het uitgangspunt;
3. zorg voor vanzelfsprekende verbindingen met collega-organisaties, zodat een integrale aanpak mogelijk de norm is;
4. differentieer de teams, zodat zij toegerust zijn op de vragen in de wijk.

Meer over de behaalde resultaten in hoofdstuk 3.

1.2.4 De bijdrage van de VMCA aan specifieke Almeerse thema's

Aanpak van laaggeletterdheid

De VMCA heeft samen met De Schoor en Humanitas, een extra impuls gegeven aan de aanpak van laaggeletterdheid. Het doel was om laaggeletterden voor wie Nederlands de moedertaal is te bereiken. Dat is ten dele gelukt. Er zijn 300 laaggeletterden bereikt (waaronder 13 NT1-ers) en 55 Almeerse vrijwilligers hebben zich gemeld. De Almeerse wijkteams zijn bij de aanpak betrokken en in de wijken zijn netwerken in kaart gebracht. Meer hierover in hoofdstuk 10.

Eenzaamheid

In de werkwijze van de VMCA is de aanpak van eenzaamheid verweven. We stimuleren mensen actief te worden en te blijven, zodat zij onderdeel uitmaken van de Almeerse maatschappij. Er is veel aandacht voor het ontwikkelen en onderhouden van informele netwerken, in de wijk en voor mantelzorgers. Ook met de inzet van vrijwilligers dragen we bij aan de aanpak van eenzaamheid.

In december 2017 is via de methodiek 'narrative sensemaking' onderzoek gedaan naar het effect van de inzet van vrijwilligers op eenzaamheid. Tevens is onderzocht welke vormen van eenzaamheid voorkomen en of de methodiek werkbaar is om in korte tijd veel verhalen op te halen. Er zijn veel verhalen opgehaald bij vrijwilligers die één-op-één zijn ingezet, die vervolgens (in 2018) zijn geanalyseerd.

Wat heeft het onderzoek ons geleerd?

- Focus op coaching van vrijwilligers: hoe kunnen zij hulpvragers stimuleren contacten aan te gaan en te onderhouden (activering). Wat werkt en wat niet?
- Professionele coördinatie en begeleiding van vrijwilligers vergroot de effectiviteit van vrijwillige inzet.
- De juiste match van vrijwilliger en hulpvrager is van essentieel belang.
- Help hulpvragers over de drempel heen om de eerste stap te zetten naar nieuwe contacten en uitbreiding (of activering) van hun netwerk.
- Focus op de belangrijkste geïdentificeerde groepen: 65+-vrouwen (45% van de eenzamen) en richt je bij 80+'ers op zingeving.
- Bij mensen met beperkte sociale vaardigheden, een laag zelfbeeld en/of weinig zelfvertrouwen is eenzaamheid moeilijker structureel aan te pakken.

Naar aanleiding van deze uitkomsten heeft de VMCA het volgende gedaan:

- Workshop voor vrijwilligers ontwikkeld t.a.v. zingeving bij ouderen. Deze wordt via de Vrijwilligersacademie Almere aangeboden.
- Training ontwikkeld voor Almeerse vrijwilligers: Hoe stimuleer je hulpvragers contacten aan te gaan en hun netwerk te versterken? Ook deze wordt aangeboden via de Vrijwilligersacademie Almere.

De VMCA probeert in samenwerking met de gemeente alle mensen die met pensioen gaan te interesseren voor vrijwilligerswerk, als preventief middel tegen eenzaamheid.

2. De VMCA als organisatie

2.1 Waar staat de VMCA voor?

De VMCA heeft zich in 2018 hard gemaakt voor:

1. Sterke en innovatieve vrijwilligersorganisaties in Almere;
2. Voorkomen van overbelasting bij Almeerse mantelzorgers;
3. Betekenisvol vrijwilligerswerk, gericht op ondersteuning van zelfredzaamheid, het bevorderen van participatie en het voorzien in een vangnet voor mensen die hulp nodig hebben.
4. Ontwikkeling van een informele manier van werken, waarin vrijwilligers, mantelzorgers en het sociale netwerk van mensen een belangrijke plaats innemen.

De VMCA heeft bijgedragen aan belangrijke thema's in de stad, zoals terugdringen van laaggeletterdheid, voorkomen van armoede en schulden en maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen. De inzet van de VMCA richt zich altijd op vroegtijdige inzet en laagdrempelige ondersteuning, waar mogelijk met inzet van vrijwilligers en waar nodig onder begeleiding van professionals.

2.2 Visie op de VMCA als expertisecentrum

De VMCA maakt de beweging naar expertisecentrum. Hieraan liggen verschillende maatschappelijke ontwikkelingen ten grondslag:

- Die van verzorgingsstaat naar participatiemaatschappij. Hierbij richten we ons steeds meer op leren en versterken, zodat mensen en organisaties zo toegerust worden dat ze zelf aan de slag gaan en verantwoordelijkheid nemen. We versterken de kracht van de Almeerders.
- Die van uitvoeringsorganisatie naar expertisecentrum.
- We werken steeds vaker samen met partners aan lokale vraagstukken en bereiken zo met elkaar de gestelde doelen en maatschappelijke effecten.

In 2018 is er intern met bestuur, management en medewerkers duiding gegeven aan de VMCA als expertisecentrum. Waar willen we naar toe? Wat is er al gerealiseerd? En wat is er nog nodig?

Visie

We willen dat de VMCA herkend en erkend wordt als het lokale expertisecentrum voor mantelzorg en vrijwillige inzet in Almere. We signaleren trends, we verzamelen en delen kennis, we ontwikkelen nieuw beleid en we stimuleren nieuwe initiatieven.

De VMCA is goed zichtbaar en draagt een heldere boodschap uit.

We zijn uit op een positief imago:

'Door de VMCA word je goed geholpen, je hebt er iets aan en je kunt zelf weer verder'.

De VMCA heeft expertise op de volgende thema's:

1. Vrijwillige inzet, participatie en burgerkracht
2. Mantelzorg, informele zorg en informele netwerken
3. Informeel en preventief werken (in de wijk en op lokale thema's)
4. Beleidsontwikkeling en belangenbehartiging

De VMCA zal steeds vaker organisaties stimuleren en faciliteren een bijdrage te leveren aan bloeiend vrijwilligerswerk, waarin plaats is voor iedereen. De VMCA stimuleert en faciliteert organisaties en werkgevers om mantelzorgers te herkennen en erkennen en rekening te houden met hun bijzondere omstandigheden, zodat zij hun mantelzorgtaken kunnen uitvoeren zonder overbelast te raken.

Om deze visie duidelijk naar buiten toe uit te dragen heeft de VMCA aan het eind van het jaar een aantal 'ster-spots' ontwikkeld, die in beeld brengen waar de VMCA voor staat. Deze worden via een campagne vanaf eind 2018, doorlopend in 2019, gelanceerd in Almere.

2.3 Bestuur en dagelijkse leiding

De VMCA is een stichting en heeft een bestuur dat beleid op hoofdlijnen vaststelt en toezicht houdt op de uitvoering van het beleid. Het bestuur stelt onder meer het jaarplan, het jaarverslag en de jaarrekening vast en is belast met de benoeming en het ontslag van de directeur. Alle bestuursleden vervullen hun functie op vrijwillige basis, zonder vergoeding.

Zitting in het bestuur hebben:

- Gerdien van der Ent
- Erwin Hietland
- Francis Meester (tot juni 2018)
- Jan Nieuwenhuizen (voorzitter)
- Ellen van Poorten (vanaf juni 2018)
- Christian Wiedeman

Dit jaar hebben we afscheid genomen van Francis Meester als bestuurslid. Zij heeft ruim 7 jaar deel uitgemaakt van het bestuur van de VMCA en heeft de portefeuille personeel en kwaliteit integer en consciëntieus inhoud gegeven. Ellen van Poorten heeft haar opgevolgd.

In 2018 heeft het 5 reguliere vergaderingen gehouden en 2 strategische sessies. Daarnaast is er eenmaal overleg geweest met de ondernemingsraad. Er is tweemaal bestuurlijk overleg met de wethouder geweest, eenmaal met wethouder Peeters en eenmaal met wethouder Soetekouw. Het bestuur maakt tevens deel uit van de Almeerse Kwaliteitskring Publiek Verantwoord. Onderwerpen die dit jaar aan de orde geweest zijn in het bestuur zijn: jaarstukken, planning en control cyclus, meerjarenvizie met de verdere uitwerking van de VMCA als expertisecentrum, de doorontwikkeling van de wijkteams en de organisatorische samenwerking met de convenant-partners, het kwaliteitsbeleid en de invoering van een nieuw integraal registratiesysteem. Het bestuur bestuurt volgens de governance code van de brancheorganisatie Sociaal Werk Nederland. In het kader van de code heeft het bestuur in december de jaarlijkse zelfevaluatie gedaan.

De dagelijkse leiding is in handen van de directeur, Jolien Hoek. De VMCA heeft een éénkoppige directie en 2 sectormanagers, Henriëtte Nauta (Vrijwillige Inzet) en Sandra van der Horst (Wijk en Mantelzorg). Bestuur en managementteam hebben een gezamenlijke bijeenkomst gehad om de impact en duiding van de VMCA als expertisecentrum te bespreken.

2.4 Personeel

De VMCA streeft zowel naar een optimale bedrijfsvoering als naar een stimulerende en prettige werkomgeving voor medewerkers. Er wordt daarom ruim aandacht besteed aan werkbegeleiding, deskundigheidsbevordering, samenwerking en persoonlijke ontwikkeling. Intervisie hoort hierbij. Op 1 januari 2018 is de formatie 37,1 fte (2017: 33,7 fte), ingevuld door 52 (2017: 44) medewerkers. Op 31 december 2018 was de formatie 35,7 fte (2017: 37,9 fte) ingevuld door 47 (2017: 50) medewerkers. Met de vermindering van personele inzet aan het eind van het jaar anticipeert de VMCA op vermindering van de subsidies en het stoppen van activiteiten in 2019.

De nieuwe CAO Sociaal Werk sluit goed aan bij de doorontwikkeling van de VMCA naar expertisecentrum. Met de VMCA-professionals is gekeken welke competenties bij de nieuwe functie van sociaal werker horen. We hebben met elkaar antwoorden gegeven op de vragen: Welke competenties bezit je? Welke moet je nog ontwikkelen? En wat heb je hiervoor nodig, zowel persoonlijk als voor je team.

Alle VMCA-ers worden gestimuleerd en gefaciliteerd om zich te registreren in het register Sociaal Werk

De VMCA heeft 4 opgeleide bedrijfshulpverleners, waarvan één preventiemedewerker is. Eens per jaar vindt er een ontruimingsoefening plaats. Op het gebied van preventie is er dit jaar vooral aandacht geweest voor werkdruk en beeldschermwerk. De preventiemedewerker heeft een bijeenkomst georganiseerd met het thema: Sterk in je werk!

Eind 2018 is de periodieke RI&E uitgevoerd. Als belangrijkste aandachtspunt is het risico op werkdruk genoemd. In mindere mate werd het binnenklimaat van het VMCA-kantoor en mogelijke onveilige situaties (agressief gedrag van hulpvragers) genoemd. De VMCA heeft een plan van aanpak gemaakt, dat begin 2019 met MT, preventiemedewerker en ondernemingsraad wordt besproken en vervolgens wordt uitgevoerd.

Het ziekteverzuim in 2018 was gemiddeld 3,5% (2017: 4,4%). Het verzuimbeleid van de VMCA is erop gericht om uitval zoveel mogelijk te voorkomen en te beperken. Persoonlijk contact met direct leidinggevende en bedrijfsarts is het uitgangspunt, net als met de medewerker bespreken wat hij of zij nodig heeft om uitval te voorkomen of om weer aan de slag te kunnen.

Ook de ondernemingsraad behartigt de belangen van de medewerkers. De ondernemingsraad bestaat uit 3 leden en secretariële ondersteuning. Viermaal per jaar is er overleg tussen ondernemingsraad en directie en eenmaal met een afvaardiging van het bestuur. De samenwerking met de ondernemingsraad wordt door de directie als constructief ervaren. De ondernemingsraad verantwoordt zich via een eigen jaarbericht.

2.5 Financiering

De VMCA heeft een belangrijke subsidierelatie met de gemeente Almere. Via RSV (Resultaat gestuurde subsidieverlening) maken gemeente Almere en VMCA afspraken over de te behalen resultaten en de financiering hiervan. De VMCA geeft hierbij aan hoe ze deze resultaten gaat bereiken.

Daarnaast is er subsidie van het ministerie van VWS voor de Vrijwillige Palliatieve Terminale Zorg en via Super Cool! kan de VMCA een bijdrage leveren aan maatjes voor gehandicapte sporters.

De VMCA heeft de innovatieprijs van VGZ gewonnen voor nieuw ontwikkeld trainingsaanbod voor jonge mantelzorgers die zorgen voor iemand met NAH (niet aangeboren hersenletsel).

Aanvullend hierop is er een scala aan bijdragen in de vorm van sponsoring en giften, veelal in natura. Zo zijn er 105 gesponsorde fan-kaarten van Almere City voor vrijwilligers en maatjes, zodat zij samen thuiswedstrijden kunnen bijwonen. Voor het derde jaar op rij kan de VMCA via Google Grants per maand voor € 10.000,- adverteren via de zoekmachine van Google. Er zijn diverse gesponsorde activiteiten voor vrijwilligers en mantelzorgers en het trainingsaanbod vanuit de Vrijwilligers-academie Almere vindt voor een belangrijk deel met gesloten beursplaats. Er zijn veel ondernemers, Zzp'ers en winkeliers die de Almeerse vrijwilligers en mantelzorgers een warm hart toedragen.

De jaarrekening 2018 kan via de website: www.vmca.nl/verantwoording worden gedownload.

2.6 Kwaliteit en bedrijfsvoering

Voor de VMCA is het niet voldoende om de goede dingen te doen. Wat we doen, willen we ook goed doen. Als belangrijke richtlijn hiervoor heeft de VMCA kwaliteitsbeleid dat jaarlijks geijkt wordt.

Onderdeel van het kwaliteitsbeleid is het jaarlijkse rondetafelgesprek, dat dit jaar gevoerd is over het maatjesproject voor jonge mantelzorgers. Om tafel zaten, behalve de MT-leden, de consultants voor jonge mantelzorgers, 2 vrijwilligers, een jonge zorgverlener en haar moeder. Aandachtspunten voor verbetering van het project waren onder meer: richt je bij de werving van vrijwilligers ook op ervaringsdeskundigen, maak het mogelijk dat de vrijwilliger langer dan een jaar kan blijven als de situatie daarom vraagt en kijk of de capaciteit van het project kan worden uitgebreid.

Extra aandacht was er in 2018 voor:

- AVG en privacy
Op 25 mei ging de Europese verordening die een betere bescherming biedt aan de verwerking van persoonsgegevens, definitief van kracht. Voor de VMCA betekent dit, dat er aan alle voorwaarden van de verordening is voldaan. Er is een privacy reglement opgesteld en deze is ter inzage op de website geplaatst. Er is een privacy protocol gemaakt, evenals een verwerkersregister. Het protocol voor datalekken is aangepast. Voor de VMCA is de invoering van de AVG ook een moment om alle productbeschrijvingen aan te passen aan de nieuwe regelgeving.
Belangrijker nog is dat er gewerkt is aan bewustwording bij medewerkers, zodat zorgvuldig omgaan met persoonsgegevens een normaal onderdeel van het werk wordt. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd voor (vrijwilligers)organisaties om ook hen bewust te maken van de nieuwe regelgeving.
- De invoering van een integraal registratiesysteem
Na een uitgebreide voorbereiding is het nieuwe registratiesysteem Qsuite in gebruik genomen. Waar we tot dit jaar met 13 verschillende registratiesystemen werkten, worden nu alle gegevens van klanten (mantelzorgers, vrijwilligers, organisaties) en medewerkers integraal verwerkt in één systeem. Het overzetten van de bestaande gegevens lukte maar beperkt, daarom zijn de meeste gegevens handmatig ingevoerd. De training van medewerkers én bureauvrijwilligers om hen wegwijs te maken in het nieuwe systeem heeft zijn vruchten afgeworpen. Het genereren van de managementinformatie t.b.v. de halfjaarrapportage was de proef op de som. Er worden nog enkele aanpassingen doorgevoerd die de registratie kunnen vergemakkelijken.

- Effectmeting
Er is een effectmeting gedaan bij 6 verschillende activiteiten. De methodiek is gebaseerd op de effectmeting die is ontwikkeld door de brancheorganisatie Sociaal Werk Nederland. Een samenvatting van de uitkomsten is weergegeven in een infographic, te vinden via www.vmca-radar.nl/ (wordt toegevoegd aan de digitale publieksversie van het jaarverslag).

2.7 Externe communicatie

De VMCA communiceert op verschillende manieren met haar doelgroepen. Hierbij sluiten we aan bij de belevingswereld en gangbare en nieuwe communicatiekanalen van de groepen die we willen bereiken. De VMCA zoekt altijd naar nieuwe manieren om het brede Almeerse vrijwilligerswerk positief op de kaart te zetten, om zo veel mogelijk Almeeders enthousiast te maken voor vrijwilligerswerk. We doen dit digitaal via onze website, via social media en campagnes. We doen dit analogo via postercampagnes, flyers en door zichtbaar en aanwezig te zijn in ons Almeerse netwerk.

Bezoek website in 2018:

3.150 unieke personen hebben de VMCA website bezocht. Dit is een daling van 10 % ten opzichte van 2017. Daar staat tegenover dat meer mensen rechtstreeks naar www.mantelzorgpleinalmere.nl en naar www.vrijwilligersacademiealmere.nl zijn gegaan: het aantal unieke bezoekers van deze websites is ruim 5.000.

De daling van het aantal bezoekers van de algemene website van de VMCA heeft ook te maken met het feit dat de huidige website 'versleten' is en niet goed bruikbaar is op mobiele apparaten. Er wordt gewerkt aan een nieuwe website, die in het voorjaar 2019 online gaat.

2.8 Verantwoording

Voor de VMCA is het belangrijk om verantwoording af te leggen. Deze verantwoording vindt in diverse vormen plaats en is gericht op verschillende groepen. Uiteraard leggen we verantwoording af aan onze subsidiegevers door middel van jaarverslag en bijbehorende jaarrekening. In mei is een vertelsessie georganiseerd voor collega organisaties, waarbij ook voor vrijwilligers een rol was weggelegd. Het jaarlijkse mantelzorgdebat, ook een vorm van verantwoording (en belangenbehartiging), had het thema 'De Mantelzorger in beeld'.

De VMCA is lid van de Kwaliteitskring Publiek Verantwoorden, waarin op bestuurlijk niveau maatschappelijke organisaties aan elkaar verantwoording afleggen.

De VMCA brengt veel verhalen van vrijwilligers en mantelzorgers in beeld, zodat alle Almeeders zelf kunnen zien wat de VMCA doet en welk effect dat heeft.

2.9 De VMCA en Stichting De Hoek

De VMCA participeert in Stichting De Hoek. Met elkaar beheren de gebruikers van Gebouw De Hoek (naast VMCA zijn dit ABRI, SOGA en Rode Kruis afdeling Almere) de gemeenschappelijke vergaderetage. De VMCA voert het secretariaat van de stichting.

Via een eigen jaarverslag legt Stichting De Hoek verantwoording af.

3. De VMCA in de wijken

3.1 De VMCA in de wijkteams

De wijkteams zijn vanaf 2015 operationeel. De VMCA is een van de convenantpartners van de Almeerse wijkteams. De overige partners zijn de gemeente Almere, Zorggroep Almere, De Schoor en MEE IJsseloevers.

De convenantpartners zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het realiseren van de volgende doelen:

1. vergroten van de zelf- en samenredzaamheid van de inwoners van de wijk (burgerkracht);
2. versterken van betrokkenheid en participatie van bewoners in en met de wijk;
3. bevorderen van het welbevinden (gezondheid en welzijn) van inwoners van de wijk;
4. het bieden van passende ondersteuning voor de inwoner (het bieden van toegang tot diverse vormen van ondersteuning);
5. daar waar mogelijk het voorkomen of uitstellen van een beroep op langdurig zwaardere zorg of ondersteuning uit WMO, WLZ en Zorgverzekeringswet. Dit door het bieden van passende kortdurende en alternatieve ondersteuning waar mogelijk (bijvoorbeeld informele ondersteuning).

De VMCA heeft in alle 16 wijkteams een parttime wijkwerker ingezet met het specialisme vrijwilligerswerk en mantelzorg, in totaal 10,2 fte .

De inzet van de VMCA in de wijkteams richt zich op:

- het organiseren van individuele informele ondersteuning (door vrijwilligers en mantelzorgers);
- het stimuleren van informele (mantelzorg) netwerken;
- het stimuleren van participatie en activering van bewoners via vrijwilligerswerk;
- zorgen voor focus op mantelzorgers (bijv. hun rol en positie bij het keukentafelgesprek);
- het coördineren en begeleiden van de wijkteamvrijwilligers;
- scholing van wijkwerkers t.a.v. signalering mantelzorgers en hun ondersteuningsbehoefte;
- coaching van collega wijkwerkers op informeel werken (bijv. tijdens casuïstiek overleg);
- het coördineren van administratieve inloopspreekuren in de wijken;
- het begeleiden van statushouders (de beschrijving hiervan is opgenomen in paragraaf 3.3).

In 2018 is de doorontwikkeling van de wijkteams verder opgepakt. Eind 2018 heeft dit geresulteerd in een rapport met bijbehorend advies van de stuurgroep sociale wijkteams. Dit advies is aan het college van Burgemeester en wethouders gemeente Almere aangeboden. Naar verwachting zal begin 2019, na consultatie van de gemeenteraad, het college met een voorstel voor verdere doorontwikkeling van de wijkteams komen.

Gesteld kan worden dat, na 4 jaar Almeerse sociale wijkteams, de kracht van de wijkteams is gelegen in de verbinding met voorliggende voorzieningen en het benutten van informele netwerken in de wijk, gecombineerd met de inzet van formele voorzieningen en specialistische expertise. Dit leidt tot versterking van de draagkracht van inwoners en draagt direct bij aan de transformatiedoelen in het sociaal domein.

Omdat ook in 2018 werkdruk bij de wijkteams nog steeds een probleem was, zijn er vooruitlopend op de uiteindelijke doorontwikkeling wel al enkele maatregelen uitgevoerd om deze werkdruk aan te pakken. Voorbeelden van deze maatregelen zijn: verbetering in het proces bij de centralisering van de afhandeling van individuele enkelvoudige WMO-gerelateerde vragen, pilot met gespecialiseerde inzet voor psycho-sociale problematiek in Stad Midden en Stedenwijk en ombuiging van expertteam naar Stedelijk Sociaal Team. Desondanks blijft de werkdruk in de wijkteams hoog en blijft de roep om meer formatie bestaan om met name meer tijd en aandacht te kunnen besteden aan preventie en vroegsignalering.

Vanwege de hoge werkdruk heeft de VMCA in 2017 ter ondersteuning van haar eigen parttime wijkwerker in het wijkteam Stad Midden extra formatie ingezet. De reden hiervoor was dat in dit wijkteam vele statushouders zijn gehuisvest die extra begeleiding nodig hebben. Dit betreft ook de voorheen statushouders (die statushouders die langer dan 1 jaar woonachtig zijn in de wijk) waar de MBV (maatschappelijke begeleiding vluchtelingen) module VMCA niet voor ingezet kan worden. Deze extra formatie kon tot eind 2018 ingezet worden en zal in 2019 vervallen wegens gebrek aan financiële mogelijkheden.

In 2018 kunnen we in het kort de volgende resultaten noemen:

- Net als in 2017 zijn er in 2018 aantoonbaar meer bewoners actief geworden, al dan niet in hun wijk. In 2017 waren dat er 2.981, in 2018 zijn dat er 3.268, een stijging van bijna 10%.
- Er wordt steeds vaker gezocht naar een informele oplossing (in het eigen netwerk of met een vrijwilliger) voor een vraag of probleem. Soms is dit een aanvulling op een individuele of maatwerkvoorziening, soms in plaats van een voorziening.
- In toenemende mate is er aandacht voor (jonge)mantelzorgers. Er is meer oog voor hun situatie. Wat kunnen zij zelf bieden en wat is hier eventueel (aanvullend) voor nodig. In 2017 waren er 175 mantelzorgers doorverwezen. In 2018 waren dat er 278, een stijging van 58%.
- (Over)belaste mantelzorgers worden eerder door wijkwerkers herkend en doorverwezen naar bijv. VMCA. Ook is aan mantelzorg op wijkniveau aandacht besteed, zowel voor bewoners als voor professionals (wijkbijeenkomsten, presentaties e.d.).

Praktijkervaringen uit de wijk

(namen zijn gefingeerd)

Weer actief!

Mevrouw Miles doet een melding voor haar moeder van 90 jaar. Moeder heeft weinig sociale contacten en voelt zich eenzaam, ze spreekt Engels.

Tijdens het keukentafelgesprek wordt duidelijk dat moeder in Nederland is komen wonen, zodat haar dochter voor haar kan zorgen. Moeder was vroeger erg actief. Ze deed veel aan sport, was gek op spelletjes en had veel sociale contacten. Door ouderdomsklachten kan ze niet meer sporten. Ze mist ook het buiten zijn en zit veel in huis. Ze heeft weinig sociale contacten, omdat ze geen activiteiten onderneemt en Engels spreekt. De wijkwerker overlegt met de moeder en dochter over het inzetten van een vrijwilliger, informeert hen over activiteiten in de wijk en over andere initiatieven.

Moeder is erg enthousiast. Via Burennetwerk wordt er een Engels sprekende vrijwilliger ingezet die af en toe een kopje koffie komt drinken en een spelletje doet met mevrouw. Schilderen vindt ze erg leuk en ze gaat deelnemen aan een schilder cursus en via de Fietsbond is er een vrijwilliger die moeder wil ophalen met de Riksja en door de omgeving wil fietsen met mevrouw!

Dochter is mantelzorger voor haar moeder. De wijkwerker heeft haar in contact gebracht met een mantelzorgconsulent vanuit de VMCA. Daarnaast heeft dochter deelgenomen aan de mantelzorg-bijeenkomst die in Haven is georganiseerd en informatie gekregen over Eigen Tijd wat gaat starten.

Indicatie niet meer nodig

Mevrouw Idra wil graag een indicatie voor dagbesteding en voor begeleid wonen. Tijdens het gesprek blijkt dat zij zich eenzaam voelt, omdat haar partner een half jaar geleden is overleden. Zij heeft psychiatrische problematiek, heeft weinig sociale contacten en is veel thuis. Mevrouw Idra doet 3 keer per week vrijwilligerswerk en krijgt van de wijkwerker informatie over activiteiten in de wijk, maar zij vindt het lastig hier alleen heen te gaan. Gelukkig wil iemand uit het netwerk van mevrouw Idra af en toe mee. Daarnaast wordt ze aangemeld bij Vriendschap op Maat vanuit de VMCA. Mevrouw wil graag een maatje voor het sociale contact en om een steuntje in de rug te hebben bij het aangaan van activiteiten. Er is een match gevonden, binnenkort volgt de kennis-making! Mevrouw geeft aan niet meer begeleid te willen wonen en geen dagbestedingsindicatie meer nodig te hebben.

Kleine moeite

Een Iraans stel, beiden blind, meldt zich bij het wijkteam voor Mobiliteitslab. In het gesprek komt naar voren dat zij de Nederlandse taal beter zouden willen leren. Ook hadden zij in Amsterdam altijd begeleiding vanuit Koninklijke Visio bij het doornemen van de fysieke post. De wijkwerker koppelt hen aan een vrijwilliger die met hen afsprekt om de Nederlandse taal te oefenen. Als zij langs komt, neemt zij meteen ook even de post met hen door. Op deze manier is professionele begeleiding van Visio op dit vlak niet meer nodig.

Naailes

Mevrouw Yas (66) is reeds bekend bij het wijkteam. In het verleden zijn er al eerder vragen geweest rondom WMO voorzieningen. Op dit moment wil zij graag meer gaan ondernemen om de dagen te vullen. Tijdens het bezoek van de wijkwerker weet ze al wat ze wil: ze wil graag naar naailes in De Verbinding, echter zij ervaart een drempel om er naar toe te gaan. De wijkwerker vertelt dat er ook geluncht wordt. Mevrouw Yas durft niet alleen te gaan, daarom belt de wijkwerker met de beheerder van het Bouwmeesterhuis en regelt dat hij haar op komt halen de eerstvolgende woensdag. Hiermee is de eerste drempel verholpen. Bij navraag blijkt dat mevrouw Yas de woensdagochtend als zeer positief ervaren heeft en zich erg welkom voelde.

De verbinding

Twee jaar geleden gingen de wijkwerker en Ank kennis maken bij een gezin dat in de wijk was komen wonen. Ank is de vrijwilliger die nieuwe statushouders in de wijk ondersteunt. Het Arabisch sprekende gezin had enige tijd in het AZC gewoond, en had nu een woning toegewezen gekregen. Het viel op dat deze ouders al heel hard gewerkt hadden om het Nederlands onder de knie te krijgen. Deze familie was zelf prima in staat om hun nieuwe leven hier te organiseren. Een paar maanden geleden kreeg de wijkwerker een telefoontje van de moeder van dit gezin. Ze wilde andere vrouwen die als vluchteling hier komen wonen, helpen wegwijs te maken: 'hoe gaat het er hier in Nederland aan toe', 'naar welke school moeten de kinderen gaan', 'hoe werkt de gezondheidszorg', 'welk gedrag wordt er hier van je verwacht', etc. Ze wilde dit graag doen op een manier die zij vanuit haar eigen cultuur kent: samen eten, de kinderen erbij, tijd voor elkaar nemen, plezier hebben en daarbij voorlichting geven en ervaringen uitwisselen. Haar vraag aan de wijkwerker was op welke manier zij dit low budget kon organiseren. Dit is een fantastisch idee. De uitdaging van de VMCA wijkwerker is altijd om als een spin in het web andere partijen erbij te betrekken. De wijkwerker heeft contact gezocht met verschillende partijen om haar droom werkelijkheid te maken. In het nieuwe jaar zullen ze op 4 zaterdagavonden bij elkaar komen om samen met de vrouwen die statushouder zijn feest te vieren én voorlichting te geven over het leven in Nederland.

3.2 Administratieve spreekuren

De 16 wijkteams bieden onder andere ondersteuning bij financiële en administratieve vragen. Deze ondersteuning wordt geboden door vrijwilligers die hiermee een bijdrage leveren aan het voorkomen van armoede en financiële problematiek. Bewoners kunnen terecht bij inloopsprekuren of zo nodig op afspraak. De spreekuren bieden een laagdrempelige manier om bewoners preventief te ondersteunen en zijn gericht op het zelfredzamer maken van de bewoner. De spreekuren zijn bedoeld voor alle bewoners van Almere. In de praktijk zien we veel mensen die de Nederlandse taal niet goed beheersen, mensen met beperkte computervaardigheden en bewoners die door langdurige stress het overzicht niet meer hebben.

De invoering van de AVG was aanleiding om de kaders en werkwijze van de spreekuren opnieuw vast te stellen. Ook vrijwilligers hebben hieraan bijgedragen. De kaders helpen vrijwilligers, wijkwerkers en samenwerkingspartners om inzichtelijk te hebben wat de werkzaamheden van de administratieve spreekuren zijn. In dit jaar is verder ingezet op het verbeteren van doorverwijzing onderling tussen administratieve spreekuren en Stichting Wetswinkel en de Sociaal Raadslieden.

Onze mooie werkwijze hebben wij dit jaar mogen presenteren tijdens de Praktijkvoorbeeldenparade van de VNG (Vereniging Nederlandse Gemeenten).

Resultaten en hulpvragen

In 2018 zijn er 1.938 hulpvragen door de vrijwilligers van de administratieve spreekuren ondersteund. In 2017 waren dat er 1.770. In 2018 zijn 23 Almeeders via de administratieve spreekuren doorverwezen naar Plangroep.

De meest voorkomende hulpvragen zijn: hulp bij het invullen of lezen van formulieren/brieven; vragen over woningnet en hulp bij het ordenen van de administratie.

Vrijwilligers

Er zijn 51 vrijwilligers actief bij de administratieve spreekuren. Vaak hebben zij veel ervaring op gebied van administratie en zijn zij erg gemotiveerd om zich verder te ontwikkelen.

Er zijn diverse trainingen gegeven in 2018 om de deskundigheid van vrijwilligers te bevorderen:

- Eigen kracht= Samen kracht: een training over gespreksvaardigheden gericht op het vergroten van zelfredzaamheid van bewoners en het aangeven van grenzen.
- Rondkomen in Almere: Deze training is gericht op het vergroten van de kennis van de sociale kaart van Almere en de gemeentelijke voorzieningen. Dit jaar is de training opengesteld voor alle in Almere werkzame vrijwilligers. Hierdoor vond tevens ontmoeting tussen vrijwilligers van verschillende vrijwilligersorganisaties plaats.
- Training Schuldhulpverlening aangeboden door Plangroep.
- Bijeenkomst voor administratieve vrijwilligers en de betrokken wijkwerkers: een bijeenkomst gericht op ontmoeting en vergroten van kennis door casuïstiek en presentaties. Deze bijeenkomst was ook bedoeld om de vrijwilligers in het zonnetje te zetten en te bedanken voor hun inzet.
- Stichting Wetswinkel: onze vrijwilligers waren welkom bij het inwerkprogramma van de Wetswinkel waarin inzicht werd gegeven in het juridische hulpaanbod in Almere.

Voorbeelden uit de praktijk

(alle namen zijn gefingeerd)

Overzicht kwijt

Door allerlei gebeurtenissen in het afgelopen jaar heeft mevrouw Anan haar administratie niet meer op orde gehouden en is daardoor het overzicht helemaal kwijt geraakt. Ze is erg van streek door de ontstane situatie en schaamt zich zo erg dat zij haar ouders niet op de hoogte heeft gebracht van haar situatie. Ze verschijnt op het spreekuur met een tas ongeopende enveloppen. De vrijwilliger van het administratieve spreekuur heeft ze samen met haar gelezen en geordend in een Nibud-map. Na inventarisatie blijkt dat mevrouw een belastingschuld heeft, onbetaalde boetes heeft open staan en verschillende achterstanden heeft, waaronder bij de zorgverzekering. Mevrouw A. durfde haar post niet meer open te maken door de overtuiging dat iedere brief een 'bedreiging' bevatte. Doordat de vrijwilliger tijd voor haar heeft genomen en rustig samen met haar meer orde heeft aangebracht, gaf zij aan dat zij weer wat hoop had gekregen. De keer dat ze terug kwam, gaf zij aan dat zij na de afspraak haar ouders op de hoogte had gebracht, dat gaf opluchting. Ook was ze naar Plangroep gegaan om met haar schulden aan de slag te gaan.

Brief ontcijferen

Meneer Monti komt uit Italië, hij is druk bezig om hier in Nederland een leven op te starten met zijn gezin. De Nederlandse taal beheersen zij nog niet zo goed. Hij komt met een brief naar het spreekuur die hij niet goed begrijpt. Hij ziet een aantal data in de brief staan maar begrijpt de tekst daarom heen niet. Het blijkt dat meneer een reactie op de aanvraag voor een werkvergunning heeft gekregen. Hij moet een aantal stukken aanleveren voor een bepaalde datum. De vrijwilliger heeft hem in simpel Nederlands en een beetje Engels geprobeerd uit te leggen wat er in de brief staat en welke stukken hij moet aanleveren. Meneer Monti weet nu wat er verwacht wordt en gaat zelf achter de benodigde stukken aan. Hij komt in de daaropvolgende weken regelmatig even bij het spreekuur binnen lopen als hij iets niet begrijpt of op weg geholpen moet worden.

3.3 Maatschappelijke begeleiding vluchtelingen (MBV)

De VMCA voert sinds 2013 de maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen (statushouders) uit. Vanaf het najaar 2017 is gestart met het begeleiden van de statushouder door een VMCA vrijwilliger op een eerder moment en gelijktijdig met de begeleiding van VWMN.

VWMN bepaalt samen met de statushouders en klantmanagers van de gemeente Almere of deze parallelle inzet van de module VMCA nodig is.

Statushouders willen graag zo snel mogelijk meedoen, zelfredzaam en van betekenis zijn. Zij hebben in de eerste periode in hun nieuwe omgeving het meest behoefte aan wegwijs gemaakt worden in de wijk, uitleg krijgen over hoe het werkt in Nederland, de taal leren spreken en begrijpen en werk vinden. Het is van belang dat statushouders zich zo snel mogelijk zelfstandig kunnen bewegen in de Nederlandse samenleving. Alleen als zij goed de weg weten en actief zijn, kunnen zij regie voeren over hun leven en zelfredzaam zijn. De begeleiding van de VMCA vrijwilliger is gericht op integratie en participatie in de woon- en leefomgeving.

MBV Vrijwilligers

Het team bestaat uit 12 VMCA-vrijwilligers en zij zijn verdeeld over de verschillende wijkteams.

Iedere vrijwilliger wil iets betekenen voor een ander, is enthousiast en heeft kennis en vaardigheden beschikbaar die inzetbaar zijn.

Afgelopen jaar hebben de vrijwilligers diverse trainingen kunnen volgen, zoals:

- Training werkzaamheden-werkwijze klantmanagers en Taalschool (in samenwerking met ST de KIM en St. Bonifatius Parochie);
- Training Interculturele communicatie;
- Trainingen over zorgverzekeringsschulden, kennisoverdracht van de wetswinkel, Rondkomen in Almere;
- Workshop Eigen Kracht = Samen Kracht: een training over gespreksvaardigheden gericht op het vergroten van zelfredzaamheid van bewoners en het aangeven van grenzen;
- Training over het nieuwe Inburgeringsbeleid (in samenwerking met ST de KIM en St. Bonifatius Parochie, Humanitas);
- Intervisie bijeenkomsten.

Naast ondersteuning door de MBV coördinator kan de vrijwilliger altijd een beroep doen op de wijkwerker.

Begeleiding door de MBV vrijwilliger

Na overdracht door VWMN neemt de wijkwerker van de VMCA contact op met de statushouder voor het maken van een afspraak voor een keukentafelgesprek. Bij dit keukentafelgesprek is ook de VMCA vrijwilliger van maatschappelijke begeleiding vluchtelingen (MBV) aanwezig.

Het keukentafelgesprek vindt in principe bij de statushouder thuis plaats, zodat inzicht in de leefsituatie gekregen wordt. Verschillende leefgebieden komen aan de orde, zoals maatschappelijke participatie, sociaal netwerk en financiën.

Tijdens het keukentafelgesprek wordt besproken aan welke doelen de statushouder wil werken samen met de MBV vrijwilliger. Het ontbreekt hen bijvoorbeeld vaak aan een netwerk omdat ze alles hebben achtergelaten. Samen bespreken zij hoe hier een netwerk opgebouwd kan worden. Ook willen mensen de omgeving graag beter leren kennen: 'waar is de Lidl', 'waar is een tweedehands winkel voor kleding', 'hoe fiets ik naar het centrum', etc.

Voor veel statushouders is het vinden van een baan een belangrijk doel. Vrijwilligerswerk kan een opstapje naar een betaalde baan zijn. Sommigen willen weten wat er in de wijk te doen is voor henzelf of de kinderen, zoals een kopje koffie drinken, een wandelgroep of sporten. Dit zijn vaak ook activiteiten waar men ongedwongen de taal kan oefenen en het netwerk kan uitbreiden en bovendien kennis kan maken met de Nederlandse normen en waarden. Daarnaast is het ook een middel om actief te worden in de buurt en sociaal isolement te voorkomen. Aan het einde van de begeleiding vindt er een evaluatie plaats en wordt de begeleiding formeel afgesloten. Dit jaar waren er opvallend veel vragen over het vinden van een goede taalschool, het vinden van passend werk en het ontmoeten van andere mensen naast de eigen landgenoten. Het op orde brengen van de financiële situatie blijft ook altijd een regelmatig terugkerend onderwerp van gesprek.

Opvallend in 2018

Statushouders maken in 2018 minder gebruik van de module van de VMCA, 96 statushouders in 2018 ten opzichte van 214 in 2017. Geconstateerd is, dat statushouders vaak direct aankloppen bij de wijkteams (zonder verwijzing van de klantmanager). Dit heeft als gevolg dat de druk op de wijkteams (nog) groter wordt en dat statushouders niet snel genoeg begeleid kunnen worden. Gedurende het jaar zijn er gesprekken gevoerd met de gemeente en VWMN om er achter te komen waar dat aan kan liggen. Klantmanagers zijn weer geïnformeerd en ook de vrijwilligers van VWMN zijn geattendeerd op de voorliggende VMCA module. Afsproken is dat de verwijzing verbeterd zal worden. In 2019 krijgt de VMCA de opdracht om in eerste instantie 50 statushouders te begeleiden (opgenomen in de RSV opdracht).

De statushouders die in 2018 bereikt zijn hadden vooral vragen over het versterken van het netwerk, extra ondersteuning bij het aanleren van de Nederlandse taal en activiteiten voor kinderen. Daarnaast blijft er een toenemende druk op de wijkteams en de administratieve spreekuren bestaan door 'voormalige statushouders' (langer dan 1 jaar woonachtig in een wijk). In 2019 wordt onderzocht hoe daarvoor een passende oplossing gevonden kan worden.

3.4 Burennetwerk

Burennetwerk is een vorm van laagdrempelige georganiseerde burenhulp en biedt ondersteuning aan mensen die dit nodig hebben en die geen beroep kunnen doen op hun eigen netwerk en (bij klussen of vervoer) geen financiële middelen hebben om vakmensen in te kunnen huren. De vrijwilligers bieden hulp, zoals vriendschappelijk huisbezoek, boodschappen, wandelen, vervoer binnen of buiten Almere, hond uitlaten, diverse soorten klussen, tuinonderhoud of tolken bij belangrijke gesprekken.

Vraag en aanbod worden bij elkaar gebracht door vrijwillige telefoonbemiddelaars. In de loop van 2018 zijn zes vaste vrijwilligers helaas gestopt met hun werk voor Burennetwerk. Het bleek moeilijk goede vervangers te vinden, wat betekende dat hetzelfde aantal hulpvragen door een kleinere groep vrijwilligers bemiddeld moest worden. De coördinatoren hebben zoveel mogelijk geholpen met het matchen, zodat de vrijwilligers niet overvraagd zouden worden. Begin 2019 is het team van bemiddelaars weer nagenoeg compleet.

Medio 2018 zijn we, in samenwerking met het ouderenwerk van De Schoor, aangesloten bij ANWB AutoMaatje. Hierbij worden hulpbehoevende deelnemers, die geen beroep kunnen doen op een redelijk alternatief, tegen onkostenvergoeding vervoerd door vrijwilligers in de auto van de vrijwilliger. De sociale component in AutoMaatje is essentieel. En hoewel de VMCA via Burennetwerk al vele jaren vervoer door vrijwilligers aanbiedt heeft deze samenwerking geresulteerd in de aanmelding van 20 nieuwe AutoMaatje vrijwilligers. Ook het aantal ritten dat zij gezamenlijk uitvoeren is, vergeleken met de eerste helft van 2018, met 50% gestegen van 192 naar 300. Het totaal aantal ritten in 2018 (492) is vergelijkbaar met dat in 2017 (508) maar daar zaten ook vaste ritten bij van bewoners uit Tussen de Vaarten, die nu een beroep doen op Het Vaartje en van bewoners uit Waterwijk, die nu een beroep doen op het golf karretje Watergolfie.

Het aantal vrijwilligers dat zich in 2018 via Burennetwerk heeft ingezet is nagenoeg gelijk gebleven. Ook het aantal hulpvragen en bemiddelingen is ongeveer gelijk gebleven.

4. Van Steunpunt Vrijwilligerswerk naar Expertisecentrum Vrijwillige Inzet

4.1 Wat is er veranderd?

Begin 2018 is het Steunpunt Vrijwilligerswerk getransformeerd tot Expertisecentrum Vrijwillige Inzet. Het Expertisecentrum Vrijwillige Inzet is expert op het gebied van vrijwillige inzet in Almere waar zowel vrijwilligers als organisaties terecht kunnen voor ondersteuning, advies, informatie, deskundigheidsbevordering en netwerkverbreding. Het Expertisecentrum Vrijwillige Inzet is er zowel voor het vrijwilligerswerk in georganiseerd verband, als voor minder georganiseerde initiatieven, zoals vrijwillige inzet in een buurtinitiatief.

Als spin in het web draagt het Expertisecentrum bij aan het verbinden van partijen op het gebied van vrijwillige inzet, zoals organisaties, bewonersinitiatieven, vrijwilligers en/of het bedrijfsleven. Netwerkwerkbijeenkomsten blijken een uitstekend middel om verbindingen te leggen en elkaar te ontmoeten. Zo werd het eerste Almere Doet Netwerkcafé zeer druk bezocht. Vijf organisaties gaven een pitch rondom het thema “Verbinden” om vervolgens met elkaar aan gesprekstafels over het thema te brainstormen.

Omdat een steeds groter beroep wordt gedaan op vrijwilligers(organisaties) is het belangrijk dat organisaties voldoende kennis hebben van gedegen vrijwilligersbeleid. Organisaties zijn in het afgelopen jaar actief ondersteund bij het opzetten en uitvoeren van goed vrijwilligersbeleid. Zo zijn twee adviseurs van het Expertisecentrum gecertificeerd als Goed Geregeld adviseur om organisaties hierbij te ondersteunen en eventueel het NOV keurmerk Goed Geregeld te behalen. Deskundigheidsbevordering van organisaties heeft dan ook binnen het Expertisecentrum een prominenter plek gekregen, ook via het aanbod van de Vrijwilligersacademie.

Het Expertisecentrum volgt lokale en landelijke ontwikkelingen en vertaalt deze naar de Almeerse situatie. Zo is in 2018 is veel aandacht besteed aan de nieuwe AVG wetgeving, o.a. door diverse goedbezochte workshops, gegeven via de Vrijwilligersacademie, en de vernieuwingen rondom de VOG.

4.2 Versterken van het lokale vrijwilligerswerk

Het netwerk van het Expertisecentrum breidt zich steeds verder uit. Er is extra ingezet op het leggen van contacten met buurtinitiatieven en actieve burgers, vanuit de insteek van vrijwillige inzet. Dit heeft geresulteerd in een toename aan adviesgesprekken met deze doelgroep.

In 2018 werd onze expertise vooral gevraagd op het gebied van wet & regelgeving (AVG, VOG, verzekering), werving & vacatures en vrijwilligersbeleid. Er is een grote toename in het aantal geplaatste vacatures op de vrijwilligers vacaturebank.

In 2018 faciliteerde de VMCA een adviestraject door een adviseur van de SESAM academie bij een grote Almeerse vrijwilligersorganisatie. De betreffende organisatie liep in de praktijk tegen complexe dilemma's aan en heeft gedurende het traject ondersteuning gekregen bij het structureren van de organisatie.

De medewerkers van het Expertisecentrum zijn vanaf 2018 tevens gecertificeerd adviseur voor het NOV keurmerk Goed Geregeld. Het keurmerk staat voor goed vrijwilligersbeleid. Met het doorlopen van het stappenplan en eventueel behalen van het keurmerk geeft de organisatie aan belang te hechten aan hun vrijwilligersbeleid. In 2018 hebben meerdere organisaties gebruik gemaakt van het stappenplan (de zelfevaluatie) en gaat één organisatie op voor het keurmerk. Vooral de kleine vrijwilligersorganisaties ervaren het stappenplan als een prettige werkwijze om het vrijwilligersbeleid vorm te geven.

Nieuwsbrieven

In 2018 zijn er diverse nieuwsbrieven en mailingen verstuurd naar de organisaties. In de nieuwsbrief staan algemene, landelijke en lokale ontwikkelingen, nieuwe wet- en regelgeving, nieuws en aangekondigde bijeenkomsten. Mailingen bevatten informatie over een specifiek onderwerp.

NLDoet

In 2018 zijn er 92 klussen in Almere aangemeld voor de landelijke vrijwilligersdagen NLDoet. Het aantal vrijwilligers dat zich heeft ingezet tijdens NLDoet is minimaal 1.000. Een aantal vrijwilligers meldt zich niet aan via de website maar rechtstreeks bij een organisatie, waardoor het exacte aantal onbekend is. In de aanloop naar NLDoet heeft het Expertisecentrum via social media en door middel van persoonlijk contact zowel organisaties alsook bedrijven en Almeerse burgers gestimuleerd deel te nemen NLDoet. De adviseurs zijn tijdens NLDoet bij diverse klussen op bezoek geweest en hebben de vrijwilligers een kleine attentie overhandigd.

Netwerkbijeenkomsten

Het vrijwilligerswerkcafé is doorontwikkeld naar het Almere Doet Netwerkcafé. In 2018 zijn twee Netwerkcafé's georganiseerd, één in samenwerking met InteraktContour en één in samenwerking met Veiligheidsmuseum PIT. De opzet van het Netwerkcafé is vernieuwd en zet vooral in op het netwerken, kennisuitwisseling en het stimuleren van samenwerking/verbinding. Uit de enquête die achteraf is gehouden blijkt dat er onder organisaties een grote behoefte is om elkaar op een laagdrempelige manier te ontmoeten. In 2019 wordt het Almere Doet Netwerkcafé voortgezet.

Vrijwilligersraad

De Vrijwilligersraad is een digitaal forum waar ervaringen, meningen en ideeën van Almeerse vrijwilligers worden besproken. De deelnemers kunnen zelf een onderwerp inbrengen, daarnaast worden ook via de VMCA discussiepunten ingebracht. Afgelopen jaar zijn de thema's arbeidsverdringing en de VOG besproken. Qua opzet is de digitale methode door middel van het inloggen via de website omgevormd tot een open facebookgroep, zodat het laagdrempeliger is om deel te nemen. In 2019 zal gekeken worden hoe de Vrijwilligersraad nog breder gestalte kan krijgen.

Vrijwilligersprijzen

Ook in 2018 heeft de VMCA de uitreiking van de Almeerse vrijwilligersprijzen gefaciliteerd, in samenwerking met de gemeente. Door de jury zijn er drie prijswinnende organisaties en twee vrijwilligers als winnaar in het zonnetje gezet. De prijswinnaars zijn ook aangemeld voor de landelijke prijzen.

4.3 Aandacht voor specifieke groepen vrijwilligers

Mensen met een fysieke, psychische en verstandelijke kwetsbaarheid en andere bewoners die belemmeringen ondervinden bij het participeren in de samenleving, kunnen door middel van vrijwillige inzet naar vermogen actief zijn.

Voorlichtingen en de Vrijwilligers Vacaturebank

De maandelijkse voorlichtingen werden veelal bezocht door mensen die zich wilden informeren over vrijwilligerswerk en daarna zelf hun weg konden vinden met behulp van de vacatures op de website.

We zagen het afgelopen jaar een verandering in de bezoekers van het inloopsprekuur van de Vrijwilligers Vacaturebank. Deze inloop werd veelal bezocht door mensen die niet zelfstandig vrijwilligerswerk kunnen vinden: mensen met een (grotere) afstand tot de arbeidsmarkt of mensen die de taal (nog) niet (voldoende) spreken.

De Vrijwilligers Vacaturebank werd bemand door vrijwilligers, maar door de veranderende doelgroep bleek dat voor de bemiddeling andere vaardigheden nodig zijn. Daarom is er besloten dit door beroepskrachten te laten overnemen. Zij hebben een uitgebreid netwerk, kennen de mogelijkheden beter en kunnen deze doelgroep beter adviseren.

De digitale vacaturebank trekt veel bezoekers. De vrijwilligersvacatures zijn bijna 70.000 keer bekeken. Opvallend is de toename van het aantal openstaande vacatures aan het eind van het jaar, wat erop kan duiden dat het voor organisaties moeilijker is om hun vrijwilligersvacatures vervuld te krijgen en er een groter beroep wordt gedaan op vrijwilligers. Dit ligt in de lijn van de economische ontwikkeling.

Divers Talent

Divers Talent biedt mensen die een steuntje in de rug nodig hebben hulp bij het vinden van passend vrijwilligerswerk. Dit jaar werd Divers Talent vaak benaderd door hulpverlenende instanties, reïntegratiebureaus en het UWV (Ziektewet) als ondersteuning bij het vinden van passende vrijwilligersactiviteiten voor hun cliënten. In de meeste gevallen nam de externe begeleider de verdere begeleiding op zich.

Aandacht voor Elkaar werd Op naar Vrijwilligerswerk

Aandacht voor Elkaar richtte zich voorheen vooral op de doelgroep bijstandsgerechtigden die vrijwilligerswerk in de zorg wilden gaan doen. Omdat het aantal aanmeldingen in 2017 terugliep hebben we eind 2017, in overleg met de gemeente, gekeken naar uitbreiding van de doelgroep en bredere uitstroombmogelijkheden en is de training inhoudelijk aangepast (volgens een landelijke methodiek) en heeft dit aanbod zich doorontwikkeld naar 'Op naar vrijwilligerswerk'.

Binnen dit traject krijgen deelnemers een basistraining van 4 dagdelen en vervolgens begeleiding bij het vinden van en de matching in een passende vrijwilligersplek (die aansluit bij de wensen en mogelijkheden van de deelnemer) en houden we gedurende drie maanden na plaatsing ook contact om zo nodig bij te sturen.

Op naar Vrijwilligerswerk is voor alle kwetsbare potentiële vrijwilligers en gericht op vrijwilligerswerk in alle sectoren. Dit jaar zijn in 4 trainingen 36 mensen getraind, waarvan de meesten inmiddels actief zijn als vrijwilliger. Wat opviel is dat een groot gedeelte van de mensen die zich aanmeldden statushouders zijn. Aanmeldingen kwamen zowel vanuit de dienst Werk en Inkomen alsook via andere samenwerkingspartners en vanuit deelnemers zelf.

Uit een effectmeting komt onder andere naar voren dat men door de training en het doen van vrijwilligerswerk meer zelfvertrouwen heeft gekregen, erg blij is met nieuwe contacten en zich minder eenzaam voelt, de taal beter begrijpt en meer durft te praten.

Helaas heeft de gemeente Almere besloten geen financiering te geven om dit in 2019 te continueren, waarmee een einde komt aan deze succesvolle trajecten.

4.4 Vrijwilligersacademie Almere

In 2018 heeft het Expertisecentrum het aanbod van de Vrijwilligersacademie verder doorontwikkeld tot een gevarieerd trainingsaanbod voor zowel vrijwilligers alsook voor coördinatoren/bestuursleden van vrijwilligersorganisaties.

Het Expertisecentrum heeft verschillende nieuwe trainingen georganiseerd of ontwikkeld, zoals AVG regelgeving, Gastvrij werken, Begeleiden van vrijwilligers, Projectplan schrijven en Fondsenwerving. Daarnaast was het aanbod van andere Almeerse organisaties die hun trainingen open stellen via de Vrijwilligersacademie ook divers: variërend van Financiële Administratie en Schulddienstverlening tot Kinder-EHBO.

Het aantal deelnemers aan de trainingen neemt toe. Vanuit de contacten met Almeerse vrijwilligersorganisaties krijgen medewerkers van het Expertisecentrum een goed beeld van de vraag naar scholing. Er is ook ingezet op het nog meer bekend maken van de trainingen en de website is vernieuwd en toegankelijker geworden.

Daarnaast is dit jaar gestart met masterclasses. Een masterclass bestaat uit een presentatie van een landelijke spreker en aansluitend een World Café (methodiek waarbij men uiteen gaat in kleine gespreksgroepen) rondom een aansprekend thema. Landelijke ontwikkelingen op het gebied van vrijwillige inzet en resultaten van onderzoeken worden zo besproken in de Almeerse context. De masterclasses dit jaar gingen over Eenzaamheid, De groene vrijwilliger, Toenemende druk op vrijwilligers en gevolgen voor de verhouding met beroepskrachten. De masterclasses werden door veel vrijwilligers en coördinatoren/bestuursleden van Almeerse organisaties bijgewoond en hebben dus ook een verbindende werking.

4.5 Imago van vrijwilligerswerk

Het Expertisecentrum Vrijwillige Inzet heeft via diverse kanalen ingezet op het bereiken van een brede doelgroep (potentiële) vrijwilligers, organisaties en bedrijven. Op social media (Facebook, Twitter, LinkedIn) worden wekelijks actuele thema's, interessante artikelen van derden, good practices uit Almere en uit het land en bijvoorbeeld de masterclasses gedeeld en wordt daarnaast de brede diversiteit van het vrijwilligerswerk naar voren gebracht.

De reclameborden langs de doorgaande wegen in Almere met de slogan 'Vrijwilligerswerk, iets voor jou?' zijn onderdeel van een campagne gedurende vijf jaar.

Het lokale nieuwsblad Almere Deze Week stelt elke maand ruimte beschikbaar voor het uitlichten van een vrijwilligersvacature en plaatst regelmatig onze persberichten.

In het najaar werd de *Almere Doet* vrijwilligersbeurs georganiseerd, gelijktijdig met de Open Avond van de Vrijwilligersacademie. Zo'n 40 organisaties presenteerden zich aan de potentiële vrijwilligers. De avond werd heel goed bezocht en zal ook in 2019 georganiseerd worden.

Tevens is ingezet op het bezoeken van (netwerk) bijeenkomsten in Almere. Het Expertisecentrum was onder andere aanwezig bij de Floriade Breakfastclub en heeft daar een presentatie gegeven, bij de Leefstijlmarkt, Breed Overleg Plus, sociale café's en bewonersavonden. Daarnaast zijn tal van regionale en landelijke bijeenkomsten bezocht.

4.6 Vrijwilligerswerk en het bedrijfsleven

Dit jaar zijn de contacten met het bedrijfsleven verbreed. De crisis is voorbij en we merken dat grote bedrijven het 'betrokken ondernemen' weer op de agenda hebben staan en kleine bedrijven/zzp'ers zich vaker kortdurend willen inzetten voor een organisatie. We bemiddelen grote groepen richting vrijwilligersactiviteiten, maar wijzen ook individuen op de mogelijkheden van vrijwilligerswerk vanuit het ondernemerschap of als werknemer. Het komt echter ook voor dat we gevraagd worden voor een grote groep, die zich vervolgens terugtrekt.

Dit jaar staken de medewerkers van Sandoz de handen uit de mouwen bij Woonzorgcentrum De Kiekendief. Een grote groep medewerkers van Westfield Unibail Rodamco zette zich in op acht verschillende locaties in de stad. Hierover verscheen een artikel in de International Edition van de Almere Lifestyle en het VMCA Magazine.

Werknemersvrijwilligerswerk opent de ogen van mensen. De werknemers hebben kennis gemaakt met de diversiteit aan vrijwilligerswerk ('Ik wist niet dat dit bestond') en er zijn connecties voor langere tijd ontstaan. Zo gaan werknemers een bedrijfsplan schrijven voor een stichting en is iemand geïnspireerd geraakt om vrijwilliger te worden bij een jeugdclub.

In 2018 werd voor het eerst sinds jaren weer een maatschappelijke Beursvloer georganiseerd, waaraan de VMCA haar bijdrage heeft geleverd: zowel organisaties als ondernemers zijn gestimuleerd om deel te nemen aan het evenement. De VMCA heeft diverse nieuwe contacten gelegd en er zijn vanuit de VMCA ook een aantal matches gemaakt, o.a. om de vrijwilligersdag van een bedrijf te organiseren in 2019.

De contacten met de Rabobank en de VBA (Vereniging Bedrijfskring Almere) zijn goed. De Rabobank draagt elk jaar een steentje bij aan trainingen tijdens de Open Avond Vrijwilligersacademie en er is contact over ontwikkelingen die interessant zijn voor Almeerse vrijwilligersorganisaties. Vanuit de VMCA worden themabijeenkomsten van het VBA bijgewoond en is er regelmatig contact.

Vanuit het Expertisecentrum is er contact met bestaande en nieuwe bedrijven. In 2019 zal het werknemersvrijwilligerswerk met een PR-campagne richting bedrijven extra aandacht krijgen.

5. Iedereen doet mee en als dit niet lukt is er een vangnet

5.1 Intensieve Vrijwillige Thuishulp (IVT) en Buddyzorg

Binnen de IVT worden vrijwilligers ingezet voor het ontlasten van mantelzorgers en waar nodig zijn vrijwilligers een aanvulling op mantelzorg. Vrijwilligers bieden informele respijtzorg. Vrijwilligers bieden ook praktische en emotionele ondersteuning aan mensen met chronische en/of levensbedreigende aandoeningen. Hiermee dragen zij bij aan het ondersteunen van de zelfredzaamheid van hulpvragers, zodat zij zo goed mogelijk in hun eigen omgeving kunnen functioneren. Tot de doelgroep horen hulpvragers (en hun mantelzorgers) met niet aangeboren hersenletsel (NAH), met dementie, met een chronische ziekte en mensen met een levensbedreigende aandoening. Er is in 2018 een behoorlijke toename van cliënten met dementie, er is 25 % meer bemiddeld dan vorig jaar. Het totale aantal koppelingen en uren hulpinzet is vergelijkbaar met vorig jaar.

In 2018 zijn er 17 nieuwe vrijwilligers geworven, tegenover 40 het jaar daarvoor. We merken dat het werven van nieuwe, geschikte vrijwilligers steeds moeilijker wordt. Het huidige vrijwilligersbestand vergrijsst en vrijwilligers haken af vanwege eigen leeftijd en gezondheidsproblemen. We missen de groep nieuwe 'fite VUT'ers' van voorheen. Wel zijn er dit studiejaar 10 studenten Social Work en Toegepaste Psychologie die hun stage bij de IVT lopen. Deze studenten zijn gekoppeld aan verschillende hulpvragers en helpen zo het aantal hulpvragers op de wachtlijst te verminderen. De nieuwe vrijwilligers hebben de basistraining gevolgd en er zijn diverse thema- en uitwisselingsbijeenkomsten voor alle vrijwilligers geweest.

De IVT is vertegenwoordigd in het NAH-regioteam en het Netwerk Dementie.

5.2 Vrijwillige Terminale Zorg

Veel mensen willen thuis, in hun vertrouwde omgeving, hun laatste levensfase doorbrengen. De mantelzorg dreigt in deze situatie nog wel eens overbelast te raken: 24 uur per dag een stervende verzorgen, meestal gedurende enkele weken, vraagt in sommige situaties om ondersteuning. De vrijwilligers kunnen een of meerdere dagdelen per week deze zorg overnemen, zodat de partner of andere mantelzorgers even op adem kunnen komen.

In 2018 is er bij 36 cliënten ondersteuning geboden in de terminale fase.

Er zijn twee rouw- en nazorgbijeenkomsten geweest voor de vrijwilligers. Er is in 2018 meer samenwerking geweest met het Hospice Almere. De behoefte is om dit ook in 2019 te continueren. De IVT is vertegenwoordigd binnen het Netwerk Palliatieve Zorg Almere (netwerk en stuurgroep).

5.3 Vriendschap op Maat

Het maatjesproject Vriendschap op Maat biedt kwetsbare mensen met een psychiatrische achtergrond een vriendschappelijk sociaal contact en levert daarmee een positieve bijdrage aan het verbeteren van de kwaliteit van leven. Dit is doorgaans een één-op-één contact, maar kan ook een groepscontact of telefonisch contact zijn. Koppelingen worden gemaakt op basis van voorkeuren, interesses en hobby's. Een maatje helpt tegen eenzaamheid en bevordert participatie.

Dit jaar is er meer doorstroom in het project gekomen, door het invoeren van de regel dat een maatjescontact maximaal twee jaar loopt. Zo zijn er in 2018 57 nieuwe koppels gemaakt ten opzichte van 38 vorig jaar. Hierdoor is de wachtlijst afgenomen tot 15 hulpvragers. Het project is dynamischer geworden en arbeidsintensiever. In totaal waren er in 2018 maar liefst 108 koppels (een hulpvrager en een vrijwilliger), een stijging van ruim 18% t.o.v. vorig jaar.

Er is flink geïnvesteerd in de werving van nieuwe vrijwilligers. Een grote campagne via social media gaf in eerste instantie 60 positieve reacties, waarna er uiteindelijk 11 nieuwe vrijwilliger aan de slag zijn gegaan.

Hulpvrager:

“Angsten en depressie maakten van mij een eenzaam mens. Ik vind het nog steeds moeilijk, maar mede door mijn vrijwilliger kom ik weer onder de mensen en ga ik naar buiten.”

Vrijwilliger:

“Het is dat ik mijn maatje die vrijdag bezocht en hulp heb ingeschakeld, want uit zichzelf bellen dat het niet goed gaat zou hij nooit doen.”

5.4 Vriendenkringen

Diverse mensen van allerlei leeftijden en achtergronden hebben ook het afgelopen jaar hun weg weten te vinden naar het project van Vriendenkringen van de VMCA. Aanmeldingen van nieuwe deelnemers komen binnen via mond op mond reclame van huidige deelnemers, via het netwerk van de vrijwilligers, via wijkwerkers en via de website van de VMCA.

Duidelijk is dat er binnen Almere veel mensen zijn die zich in een sociaal isolement bevinden. Ze willen hun netwerk uitbreiden of opbouwen. Sommigen hebben helemaal geen sociaal netwerk. Deelnemers aan de Vriendenkringen zijn bijvoorbeeld mensen met autisme, met een verstandelijke beperking, jonge moeders, (ex-)mantelzorgers, jongeren die door omstandigheden in een isolement zijn geraakt, of mensen die na een scheiding veel sociale contacten hebben verloren.

In 2018 hebben ruim 200 deelnemers een beroep gedaan op Vriendenkringen. De deelnemers zijn door 15 vrijwilligers begeleid. Er is sprake van een wachtlijst van belangstellende deelnemers. In 2019 zal dan ook, net als in 2018, flink worden ingezet op de werving van vrijwilligers. We signaleren de trend dat het meer moeite kost om ‘stevige’ vrijwilligers te krijgen.

Vanuit de Vriendenkringen is er in samenwerking met De Schoor en de landelijke Oogvereniging opnieuw een tandemfietstocht voor blinden en slechtzienden georganiseerd. Ook voor 2019 staat dit evenement op de agenda.

Mevrouw Naber meldt zich bij het wijkteam omdat ze veel overlast ervaart van jongeren die bij haar flat rondhangen in de avonduren. Tijdens het huisbezoek blijkt mevrouw erg alleen en mist zij sociale contacten. Zij wordt aangemeld bij Vriendenkringen en wordt geïntroduceerd in een groep die regelmatig in de stad gaat lunchen, een high tea organiseert of met elkaar naar de film gaat. Na een tijdje zien we mevrouw Naber stralend en met een brede lach op haar gezicht meedoen en heeft ze een erg leuke klik met diverse mensen in de groep. Ze geeft aan blij te zijn dat ze dit is gaan doen, nu is ze vaker haar appartement uit. De overlast van de jongeren beneden bij haar flat bestaat nog wel, maar ze staat een stuk vrolijker in het leven en geeft ook aan hier minder last van te hebben.

5.5 Super COOL!

Super COOL! is een sportmaatjesproject voor deelnemers met een verstandelijke beperking. Het doel is om zoveel mogelijk deelnemers die nu nog niet sporten structureel aan het sporten te krijgen onder leiding van vaste vrijwillige (sport)maatjes. Door Super COOL! worden deelnemers met een verstandelijke beperking zelfstandiger, zelfverzekerder, fitter en vitaler en doen ook zij mee aan de maatschappij.

Bij Super COOL! zijn verschillende sportverenigingen en zorginstellingen betrokken. De VMCA, Triade en ASV zijn de trekkers. De VMCA is verantwoordelijk voor het werven, trainen en begeleiden van vrijwilligers en stagiairs.

Super COOL! heeft tijdens haar vijfjarig bestaan een goede naam opgebouwd in Almere (en daarbuiten). Omdat Super COOL! helaas nog geen structurele financiële bijdrage ontvangt, maar afhankelijk is van fondsen en donaties, is het voortbestaan in Almere kwetsbaar. Zo heeft Super COOL! Almere van januari tot september 2018 helaas geen financiële bijdrage ontvangen voor ureninzet van de coalitiepartners. Wel was er een aantal bedrijven (Rabobank Almere, Facilicom en het Fonds Nuts Ohra) die huur- en materiaalkosten en evenementen hebben gefinancierd, waardoor de activiteiten door konden gaan. Omdat er hoop was op toezegging van een financiële bijdrage van een fonds en we geen vrijwilligers, deelnemers en verenigingen wilden kwijtraken is de vrijwilligerscoördinator zich (deels vrijwillig) blijven inzetten. Vanaf september is er weer een bijdrage voor 2 jaar vanuit de Sport Impuls van ZonMW.

Super COOL! heeft in 2018 73 deelnemers gehad. Er zijn 36 vaste Super COOL! deelnemers, die graag naar de activiteiten komen, omdat zij (en hun ouders of begeleiders) weten dat er een veilig sportklimaat heerst en men professioneel wordt opgevangen. Daarnaast hebben 37 andere deelnemers aan één van de evenementen meegedaan of één van de sporten uitgeprobeerd. Een aantal van hen is blijven sporten bij de betrokken vereniging. De Dartsbond en FRTCA (Fiets Race en Tourclub Almere) hebben dankzij Super COOL! nu een structurele G-groep die bij deze verenigingen is gaan sporten.

Super COOL! vrijwilligers en deelnemers sporten wekelijks samen het hele jaar door op donderdagavond. Elke 4 à 5 weken wordt een nieuwe sport aangeboden. Daarnaast organiseert Super COOL! sport- of andere evenementen, waarbij we deelnemers één op één koppelen aan een maatje. Ontmoeten en samen sporten staan centraal.

Sportverenigingen benaderen nu Super COOL! wanneer zij een G-groep willen opstarten, omdat Super COOL! expertise heeft opgebouwd en toegang heeft tot een grote groep potentiële deelnemers. Bij het opstarten van de G-groep en bij de proeftrainingen worden eigen Super COOL! vrijwilligers betrokken. Dit geeft verenigingen de kans om op een veilige manier te starten met een G-groep.

Rabobank Almere en Facilicom Nederland hebben naast hun financiële sponsoring ook hun werknemers in de gelegenheid gesteld om sportmaatje te worden bij evenementen. Dat heeft geresulteerd in een mooie samenwerking. Er zijn ook 10 sociale maatjeskoppels actief die buiten het sporten om samen activiteiten ondernemen.

Dat Super COOL! niet alleen deelnemers aanspreekt maar ook vrijwilligers, blijkt uit het feit dat er soms bij activiteiten meer vrijwilligers dan deelnemers aanwezig zijn. Dit was het geval bij de No Limit Challenge en bij het grote Super COOL! Play Unified Event, waaraan 7 sportverenigingen meededen die hun eigen vrijwilligers en G-sportleden meebrachten. Dit evenement werd door ruim 100 deelnemers met een verstandelijke beperking bezocht.

Steeds meer deelnemers hebben het zelfvertrouwen en de kwaliteiten om zelf vrijwilliger bij Super COOL! te worden. In 2019 gaan we, samen met De Schoor, een eigen ontwikkelde cursus Assistent Sport & Recreatie Leider aanbieden aan een geselecteerde groep deelnemers die met deze cursus een diploma kunnen behalen.

6. Expertisecentrum Mantelzorg

Het Expertisecentrum Mantelzorg is de vindplek voor informatie, advies en ondersteuning op het gebied van mantelzorg in Almere.

- Het Expertisecentrum Mantelzorg biedt mantelzorgers een plek waar ze gehoord en gezien worden. Zij vinden er aanbod op maat; van eenvoudige informatie of advies tot individuele korte coaching en de weg naar mogelijkheden om vitaal te blijven als mantelzorger.
- Voor eenieder die meer wil weten over mantelzorg(ondersteuning) is het Expertisecentrum Mantelzorg het kenniscentrum rond mantelzorg. Vrijwilligers, professionals en werkgevers uit alle sectoren vinden hier informatie en advies, trainingen, workshops en inspiratiedagen.
- Het Expertisecentrum Mantelzorg verbindt initiatieven rond mantelzorg door kennis over mantelzorg en aanbod van het Expertisecentrum Mantelzorg zelf en van andere aanbieders uit Almere te bundelen en dit voor inwoners uit Almere toegankelijk te maken.

6.1 Expertise en samenwerking

Mantelzorgers worden door het Expertisecentrum Mantelzorg gewezen op ondersteuningsaanbod in Almere en op specifieke gemeentelijke voorzieningen, zoals respijtzorg, de Woonurgentie voor mantelzorgers en de Mantelzorgwaardering. Voor laatstgenoemde heeft de gemeente aan het Expertisecentrum een adviesrol toebedeeld in de beoordeling van aanvragen. De uiteindelijke beslissing over de aanvragen ligt bij de gemeente.

Met de Accountmanager Mantelzorg van de gemeente is intensieve afstemming over wet- en regelgeving, beleidsontwikkelingen en onderzoek op het gebied van informele zorg. Het Expertisecentrum Mantelzorg wordt bij de vormgeving van mantelzorgbeleid en toepassing in de praktijk gevraagd om advies en raadpleging van de achterban. De VMCA participeert in werkgroepen ten behoeve van de gemeentelijke uitvoeringsagenda Mantelzorg (bijvoorbeeld de werkgroepen Pilot Mantelzorgmakelaar en Mantelzorg en werk).

Het Expertisecentrum Mantelzorg heeft een groot bereik in samenwerking. In ieder wijkteam werkt een VMCA-wijkwerker, waardoor een warme doorverwijzing en afstemming eenvoudig en efficiënt kan worden benut.

Het Expertisecentrum is binnen diverse netwerken actief. Denk aan deelname in het Breed Overleg+, het Netwerk Dementie en de stuurgroep Dementie, Netwerk(partners) GGZ, het Neuronetwerk, NAH knooppunt, ANA (Autisme Netwerk Almere), sociale cafés, STIP en CLIP (Cliëntenperspectief GGZ), organisaties en initiatieven met betrekking tot cultuur sensitieve zorg, jeugd- en jongerenwerk, (speciaal) onderwijs en sportinstellingen, mantelzorgmakelaars en digitale netwerken. Consulents mantelzorg zijn regelmatig aanwezig bij het Alzheimer café, het Autisme café en het Parkinson café. Zij leggen hier verbinding met mantelzorgers en samenwerkingspartners binnen deze specifieke aandachtsgebieden.

Regionaal is er overleg met expertisecentra en Steunpunten Mantelzorg, patiënten- en consumentenplatforms. Er vindt afstemming plaats over initiatieven en ontwikkelingen in de (informele) zorg. Regionaal is er ook expertise gevraagd over de diversiteit van mantelzorg bij het Platform Mantelzorg Amsterdam.

Landelijk wordt contact onderhouden met onder meer MantelzorgNL (voorheen: Mezzo), het Sociaal en Cultureel Planbureau, het ministerie van VWS, de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten), koepelorganisaties en onderzoek- en kenniscentra rond (informele) zorg en welzijn.

Expertisevragen

Het Expertisecentrum is in 2018 veelvuldig geraadpleegd over mantelzorg gerelateerde zaken. Dit waren vragen rond casuïstiek, deskundigheidsbevordering of onderzoek.

Studenten van de Hbo-verpleegkunde zochten mantelzorgers op, die de zorg hebben voor iemand met geheugenproblematiek, om te onderzoeken wat hun wensen en behoeften zijn. Dit is met de ervaringsdeskundige vrijwilliger vanuit de VMCA die bij de Gedachtenkamer de koffie-inloop voor mantelzorgers begeleidt, gerealiseerd.

Ook werd door andere studenten onderzocht wat de effecten zijn bij mantelzorgers op tekorten in zorg. Daarnaast werkten jonge mantelzorgers mee aan een groot Europees onderzoek over de beleving en behoeften van jongeren die opgroeien met zorg.

Training en voorlichting (professionals en mantelzorgers)

Het Expertisecentrum is actief in het trainen en voorlichten van professionals. De ervaring en kennis over mantelzorg wordt geraadpleegd vanuit verschillende domeinen. Binnen de VMCA wordt verbinding gelegd met kennis uit andere afdelingen om aanvullende specifieke ervaring te benutten en in te zetten. Ook zijn trainingen met samenwerkingspartners vormgegeven. Zo kan expertise in de vorm van trainingen en voorlichting op maat worden geboden.

Kennis over mantelzorg is gedeeld via social media en op lokale ontmoetingsplekken aan mantelzorgers zelf en aan andere Almeerders, bijvoorbeeld in buurtcentra De Inloop en Het Forum, Corrosia, Parkhuys Almere, gezondheidscentra en op scholen. Vaak was dit voorlichting over een ziektebeeld in combinatie met mantelzorg, maar ook over mantelzorg in combinatie met hulp vanuit het wijkcentrum, een mantelzorgmakelaar of respijtzorg.

Tijdens open voorlichtingen was het publiek divers. Mantelzorgers, vrijwilligers en professionals kregen dezelfde informatie, deelden praktijkervaringen en legden (nieuwe) verbindingen.

Mantelzorgers ervoeren erkenning en inzicht in de mogelijkheden van ondersteuning. Voor overige bezoekers was de informatie een bewustwording.

Ook kwamen er geregeld vragen binnen om voorlichting en advies op maat voor mantelzorgers te realiseren. Voorlichting op maat is geboden bij de Katholieke Ouderen Bond, aan docenten/mentoren van Kader Beroepsgerichte Leerweg Mavo en Havo over jonge mantelzorgers op het Echnaton, de Sterrenschool, bij Sterk in de Wijk, bij '10 voor toekomst' van het Leger des Heils en aan personeel van de gemeente Almere (mantelzorg en werk).

Tijdens de SOS dagen voor huisartsen, doktersassistenten en praktijkondersteuners verzorgde de VMCA in samenwerking met een ervaringsdeskundige mantelzorger 6 workshops over omgaan met mantelzorg en NAH. Bij het Hometeam van gezondheidscentrum Filmwijk en de Kinderkliniek werd voorlichting gegeven over jonge mantelzorgers.

Een consulent Mantelzorg verzorgde tijdens de cursus Omgaan met Dementie van Zorggroep Almere en Medimere gastlessen over mantelzorg(ondersteuning).

En tenslotte werden er voor PR-doeleinden rond mantelzorg 'mantelzorg modellen' gefotografeerd.

6.2 Speerpunten 2018

Mantelzorg en werk

Voor zowel mantelzorgers als werkgevers is aandacht voor een goede balans van werkende mantelzorgers essentieel. Het zorgt voor duurzame inzetbaarheid en gemotiveerde medewerkers.

Vanuit het Expertisecentrum Mantelzorg is een raadpleging gedaan onder werkende mantelzorgers. Van de respondenten geeft 30,8% aan geen steun te ervaren van de werkgever, 19,2% geeft aan van wel. De combinatie van werkende mantelzorgers zorgt ervoor dat de keuze om gebruik te maken van ondersteuning niet altijd vanzelfsprekend is. Diversiteit in het aanbod (overdag en in de avond) en informatie en advies is wenselijk.

Voor het vormgeven van mantelzorgvriendelijk werkgeverschap is de meeste winst te halen bij meer bewustwording van leidinggevendenden over wat het combineren van mantelzorg en werk kan betekenen, vertaald in bejegening, begrip en heldere communicatie. Maatwerk en flexibiliteit op de werkvloer is hierbij essentieel.

Op het aandachtsgebied van Mantelzorg en Werk is extra ingezet.

Intern werd voor medewerkers van de VMCA die mantelzorger zijn een bijeenkomst georganiseerd om ervaringen uit te wisselen over het combineren van mantelzorg en werk. Even iets meer de tijd nemen voor elkaar om over dit onderwerp ervaringen uit te wisselen werd zeer gewaardeerd. De Tool Mantelzorg en Werk, ontwikkeld door de VMCA, is voor de eigen medewerkers aangepast en dient als bruikbare achtergrondinformatie.

In de werkgroep Mantelzorg en Werk vanuit de gemeente zijn in samenwerking met de Mantelzorgpraktijk twee inloopmogelijkheden gecreëerd voor medewerkers van de gemeente. Hier was ruimte voor informatie en advies. De Nieuwsbrief Mantelzorg en Intranet voorziet medewerkers van relevante actuele informatie. Binnen het inwerkprogramma van nieuwe medewerkers bij de gemeente biedt VMCA expertise voor het bespreken van praktijkvragen over respijtzorg.

De gesprekstafel Mantelzorg en Werk werd goed bezocht. Eén deelnemer raakte zo enthousiast, dat hij zelf het initiatief nam om samen met de consultant mantelzorg op zijn werk een zelfde gesprekstafel te organiseren. Dit is bij Stadsgenoot Amsterdam vormgegeven.

In 2018 is gestart met het benaderen van bedrijven in Almere om meer aandacht te krijgen voor het thema Mantelzorg en Werk. Verschillende bedrijven gaven aan interesse te hebben. Deze interesse uit commerciële hoek is een blijk van maatschappelijke betrokkenheid, waardoor een potentieel nieuwe groep mantelzorgers wordt bereikt.

Ook is er contact gelegd met Mitsubishi, een grote werkgever in Almere, om het thema binnen de organisatie vorm te geven. Dit zal in 2019 een vervolg krijgen. Ook zal er in 2019 extra aandacht besteed worden aan speciaal PR-materiaal voor het thema Mantelzorg en Werk.

Respijtzorg

Het Expertisecentrum Mantelzorg heeft een raadpleging gedaan bij mantelzorgers naar de behoefte aan respijtzorg. Als ideale vorm van respijtzorg spraken de meeste mensen uit het fijn te vinden om er samen met de zorgontvanger heen te gaan. Belangrijk is dat het accent ligt op ontspanning. Verder worden wensen uitgesproken als: goede vervanging thuis en vertrouwen in de begeleiding. Men hoopt er informatie en advies te krijgen over dingen die zij tegenkomen binnen de mantelzorg. Het ontmoeten van andere mantelzorgers is belangrijk, net als de mogelijkheid dat de zorgontvanger activiteiten kan doen en opvang krijgt. De mantelzorgers hebben even tijd voor zichzelf met de zekerheid dat de zorg goed doorloopt.

De gemeente heeft een panelgesprek georganiseerd met vertegenwoordigers uit de formele en informele zorg en met mantelzorgers. Met elkaar zijn wensen en aandachtspunten rond respijtzorg geuit.

In de wijk organiseert VMCA in samenwerking met De Schoor, Zorggroep Almere en Nusantara Zorg de Eigen Tijd activiteit (zie ook hoofdstuk 8). Wegens het grote succes in Stedenwijk is Eigen Tijd uitgebreid naar Almere Stad en zullen Almere Haven en Buiten volgen.

In 2019 zal het Expertisecentrum Mantelzorg met stichting Handen in Huis, op verzoek van de gemeente, een pilot starten om meerdere dagdelen informele opvang thuis te bieden. Dit naast de bestaande mogelijkheden van de Intensieve Vrijwillige Thuishulp en Handen in Huis.

Cultuursensitief werken

Consulenten binnen het Expertisecentrum Mantelzorg hebben een opfrustraining Cultuursensitief werken gevolgd, op maat verzorgd door Nusantara Zorg. Samen met Nusantara Zorg is een gespreksgroep voor Indisch-Nederlandse mantelzorgers opgezet. In de aanloop is gebleken dat werving en toegang tot het aanbod extra aandacht vraagt. Dit wordt in 2019 verder uitgewerkt. Binnen Almere neemt het Expertisecentrum Mantelzorg deel aan het netwerk 'Kleur aan ouderenzorg'. De intentie is in 2019 een pilot te starten om de kleurrijke zorgketen voor ouderen met dementie te verbeteren. Ook zijn vanuit de werkgroep 'Migranten ouderen met dementie' de eerste stappen gezet om te inventariseren of het huidige aanbod aan mantelzorgondersteuning voldoende aansluit.

6.3 Vinden

Het aantal ingeschreven mantelzorgers is eind 2018: 3.840 (in 2017 was dit 3.665). Het aantal mantelzorgers met wie (eenmalig) contact is, ligt beduidend hoger.

De meeste mantelzorgers schrijven zich in bij de VMCA als mantelzorger na een eerste contactmoment. Zij ontvangen tweewekelijks de Nieuwsbrief Mantelzorg met actuele informatie over mantelzorg(ondersteuning). Een groot aantal mantelzorgers komt met de VMCA in contact via de aanvraag van de Mantelzorgwaardering. Van de aanvragers in 2018 waren 749 mantelzorgers niet eerder in beeld bij de VMCA. Voor beoordeling van hun aanvraag is persoonlijk contact geweest. Een klein deel hiervan, slechts 48, schreef zich in als mantelzorger bij de VMCA. Vanwege de AVG wetgeving mag de VMCA zonder toestemming niet op een ander moment dan de beoordeling van de aanvraag deze mensen benaderen. Het werkelijk aantal mantelzorgers met wie vanuit het Expertisecentrum Mantelzorg contact is ligt om die reden hoger dan het aantal ingeschreven mantelzorgers.

De digitale Nieuwsbrief Mantelzorg, die tweewekelijks verschijnt, is een belangrijk informatiekanal voor zowel mantelzorgers als professionals. De nieuwsbrief (ruim 2.800 adressen) wordt verspreid en gelezen door een onbekend aantal mantelzorgers. Voor jonge mantelzorgers is er een eigen nieuwsbrief, die gaat maandelijks naar ruim 700 adressen.

De VMCA is actief op Facebook en Twitter en heeft aparte Facebookgroepen, onder andere voor jonge mantelzorgers. Op (social) media is veel aandacht voor (h)erkenning en het bereiken van mantelzorgers door het delen van informatie, tips en ervaringen.

Promotie van het Mantelzorgplein Almere, de digitale vindplaats voor mantelzorg (ondersteuning) in Almere, heeft in de informatievoorziening een prominente rol. Berichten worden massaal gedeeld op andere media.

Vanuit het Expertisecentrum wordt op dit moment specifiek nieuw PR-materiaal ontwikkeld om werkende mantelzorgers te bereiken en te voorzien van informatie. Een vergelijkbare informatie-

waaijer op maat is ook gemaakt voor huisartsen en praktijkondersteuners en (gericht op jonge mantelzorgers) voor vakkrachten binnen onderwijs. Met dit materiaal verwachten wij nog meer mantelzorgers te bereiken.

De actie 'Verras een mantelzorger' van MantelzorgNL werd via de VMCA verspreid op social media. De actie 'stuur een gratis kaart om een mantelzorger te waarderen' is landelijk opgepakt. Cabaretier Jörgen Raymann heeft in aansluiting hierop 5 mantelzorgers en hun zorgontvangers uit Almere via een lotingsactie gratis kaarten verstrekt voor zijn nieuwste theatervoorstelling.

Mantelzorgers zijn overal te vinden en mantelzorg kan op ieders pad komen. Dit vraagt om continue aandacht voor- en hernieuwing van PR-middelen en voor verbinding met verwijzers. Via training van professionals kunnen bijvoorbeeld mantelzorgers (preventief) bereikt worden.

De fototentoonstelling 'Mantelzorg in beeld' is een indrukwekkende beeldbank van foto's gemaakt door mantelzorgers zelf. In verschillende wijken in Almere is deze aangeboden in combinatie met een open inloop en informatie over mantelzorg.

In de landelijke Alzheimerweek organiseerde Jumbo Almere Buiten de verkoop van Alzheimer Socks (waarvan een deel van de opbrengst naar Alzheimer onderzoek ging). In de winkel verzorgde de VMCA een informatiestand voor het winkelend publiek. Medewerkers kregen informatie over mantelzorg en ondersteuning in Almere.

6.4 Versterken

Om als mantelzorger in balans en vitaal te blijven zijn er voor volwassenen 28 activiteiten aangeboden en 27 voor jonge mantelzorgers. Er zijn 2.681 individuele contactmomenten geweest met volwassen mantelzorgers, met jonge mantelzorgers waren dit 1.194 momenten.

Coaching en advies

Consulenten mantelzorg bieden korte progressiegerichte coaching aan mantelzorgers gericht op informatie, advies en empowerment. Aan de hand van een wetenschappelijk gevalideerde vragenlijst (Ediz+) wordt gemeten in hoeverre de mantelzorger zich belast voelt. De consulent mantelzorg gaat in gesprek met de mantelzorger over hoe hij/zij meer regie kan krijgen over de situatie en zich vitaler kan voelen. Deze korte coaching helpt mantelzorgers snel op weg om (nieuwe) stappen te ondernemen.

Training/cursussen

Van het eigen aanbod bleek de cursus 'In Balans' het meest populair. Een consulent mantelzorg gaf een specifieke les over mantelzorg op de cursus voor mantelzorgers van partners met een stoornis in het autistisch spectrum (ASS) van MEE. Ook heeft een groot aantal mantelzorgers een gastles van de VMCA bijgewoond over mantelzorg bij de cursus 'Omgaan met dementie' van zowel Zorggroep Almere als Medimere.

Gesprekstafels

Tijdens gesprekstafels wordt aan de hand van een thema of door een gastspreker verdieping geboden en worden ervaring en kennis rond een specifiek onderwerp uitgewisseld. Denk hierbij aan 'wat verandert er wanneer een zorgintensieve jongere 18+ wordt?' en 'hoe beleef en combineer je mantelzorg en werk?'.
Voor mantelzorgers die de zorg hebben voor iemand met niet aangeboren hersenletsel (NAH) waren er thema's als: 'wat kun je zien als lichtpuntjes?' en 'hoe kun je evenwicht bewaren?'.
Het bijzondere van deze gesprekstafel is, dat de mensen die zelf NAH hebben in een aparte groep onder leiding van een consultant van MEE IJsseloevers eenzelfde thema behandelden.
Bij de gesprekstafel Autisme was er vooral aandacht voor specifieke partnergerichte thema's. Herkenning bij elkaar zorgt ervoor dat er vanuit de groep vriendschappen ontstaan en tips worden uitgewisseld.
De gesprekstafels GGZ zijn vormgegeven in samenwerking met de Meregwaard en hadden als thema's 'crisis' en 'omgaan met depressie'. Gedeelde onzekerheid en angst maakte dat hun eigen situatie meer te dragen was en moed en kracht gaf.
Ex-mantelzorgers leerden bij de gesprekstafel 'Na de zorg' hoe om te gaan met de nieuwe fase, het leven zonder zorg(vrager). Deze bijeenkomst wordt in samenwerking met een consultant vanuit Humanitas 'Rouw en verlies' aangeboden.

Inspiratiebijeenkomsten

Tijdens de bijeenkomst 'Klein Geluk' boden ervaringsdeskundige mantelzorgers Maria Grijpma en Inge Jager ontspannende praktische oefeningen om als mantelzorgers vitaal en in balans te blijven. De avond werd gewaardeerd met een 8,8.

Hugo Borst las in de Nieuwe Bibliotheek voor uit zijn bundels 'Ma' en 'Ach moedertje' en wist de aanwezigen te boeien met zijn liefdevolle verhaal over de zorg voor zijn moeder met dementie. Er was veel ruimte voor vragen en interactie met de zaal en een lach en een traan. De avond werd gewaardeerd met een 8,3.

Enkele reacties:

"Een groot gevoel van verbondenheid. En heel belangrijk voor mij was dat het schuldgevoel benoemd werd. En dat het heel gewoon is. Maar dat je het los moet laten. Dat ga ik goed proberen toe te passen"

en:

"Zo open en 'echt' vertelde hij over dementie ervaringen van zijn moeder. De ervaringen sluiten naadloos aan bij mijn werkervaring rondom dementie en mijn eigen ervaring met mijn ouders. Na de pauze het 'open gesprek/discussie met de zaal. Fantastisch!"

Het theaterstuk van Bint, genaamd 'Overeind', gebaseerd op ervaringsverhalen van mantelzorgers, was voor sommigen confronterend, maar zorgde voor veel herkenning en steun. De avond werd gewaardeerd met een 8,2.

Stichting Happy Motion organiseerde in Amsterdam het congres 'Miracles of Music'. Onderzoekers en muzikanten lieten bezoekers ervaren wat de werking van muziek kan zijn op welzijn, zorg en revalidatie. Voor dit congres, waar onder andere wetenschapper Eric Scherder spreker was, heeft gemeente Almere 50 kaarten beschikbaar gesteld voor mantelzorgers. Zij zijn via loting door de VMCA verrast.

In navolging hierop heeft gemeente Almere in samenwerking met VMCA twee mini-colleges 'Muziek en het Brein' georganiseerd. Op deze colleges werd praktisch duidelijk gemaakt hoe muziek in de eigen zorgsituatie kan worden gebruikt. De colleges zijn verzorgd door stichting Happy Motion, in samenwerking met lokale Almeerse artiesten en muziektherapeuten. Dit interactieve college werd bezocht door mantelzorgers, mensen met een zorgvraag en professionals en vrijwilligers in de zorg. De mini-colleges werden gewaardeerd met de cijfers 8 en 8,5.

Enkele ervaringen:

"Mooi toepasbaar, veel geleerd"

En

"Heel inspirerend. Enthousiast, gepassioneerd en heel duidelijk gepresenteerd".

Onafhankelijke Cliënt Ondersteuner (OCO)

Sinds eind 2018 bestaat de mogelijkheid gebruik te maken van een ervaringsdeskundige Onafhankelijke Cliënt Ondersteuner (OCO). Deze ervaringsdeskundige kan bijvoorbeeld mantelzorgers ondersteunen bij een keukentafelgesprek. Vanuit de VMCA zijn er 3 mantelzorgers beschikbaar voor deze pilot Onafhankelijke Cliënt Ondersteuners. Zij krijgen training en intervisie via de coördinator van het project en hebben een consulent mantelzorg als back-up voor overleg.

6.5 Verlichten

Het Expertisecentrum Mantelzorg heeft een belangrijke rol in de toeleiding naar gemeentelijke voorzieningen. De mantelzorgwaardering en de woonurgentie zijn twee van deze voorzieningen.

Mantelzorgwaardering

De Mantelzorgwaardering is een blijk van waardering voor mantelzorgers. De gemeente reikt deze eenmaal per jaar uit aan mantelzorgers. Voor de beoordeling van de aanvragen vraagt de gemeente advies aan het Expertisecentrum Mantelzorg. Het uiteindelijke besluit voor toekenning ligt bij de gemeente. De waardering bestaat voor volwassen mantelzorgers uit VVV cadeaukaarten en jonge mantelzorgers tussen 4-18 jaar krijgen een uitstapje aangeboden. In 2018 is de waardering door 2.864 volwassen mantelzorgers aangevraagd en door 196 jonge mantelzorgers tussen 4-18 jaar, waarvan in totaal 2.690 aanvragen (2.517 volwassen mantelzorgers en 173 jonge mantelzorgers) zijn goedgekeurd door de gemeente. Een groot aantal afwijzingen had als oorzaak dat deze dubbel waren ingediend. 7 aanvragen zijn om inhoudelijke redenen afgewezen.

Woonurgentie voor mantelzorgers

De Woonurgentie voor mantelzorgers die de gemeente faciliteert kan een oplossing zijn voor mantelzorgers om dichterbij de zorgvrager te wonen en zodoende makkelijker en meer zorg te kunnen verlenen. Het biedt mantelzorgers de mogelijkheid om de zorg beter te geven, dan wel vol te houden. De Woonurgentie kan worden ingezet om de mantelzorgers dichterbij de zorgvrager te laten wonen of omgekeerd. Het Expertisecentrum Mantelzorg krijgt met regelmaat vragen vanuit mantelzorgers over wonen. Er is afstemming over zaken die in de praktijk een rol spelen met de beleidsmedewerker Dienst Stedelijke Ontwikkeling, de adviseur Woonruimtes en Budgetbeheer van de gemeente en met het Vierde Huis.

Ontspanning en ontmoeting

- *Dag van de Mantelzorg*
De Dag van de Mantelzorg, 10 november, is ieder jaar een moment om mantelzorgers extra in het zonnetje te zetten. In het Van der Valk hotel genoten 450 mantelzorgers van een lunchbuffet en een muzikaal optreden van Caroline in 't Veld. De Complimentenmeisjes deelden persoonlijke kaartjes met complimentjes uit en burgermeester Weerwind hield een persoonlijke, betrokken speech, die door de aanwezigen zeer werd gewaardeerd. Ruim 20 mantelzorgers maakten een wandeling onder leiding van een gids van IVN en genoten van de natuur en het delen van ervaringen.
- *Samen aan Tafel*
In 8 gezellige restaurants werd door 462 bezoekers (mantelzorgers en zorgvragers met dementie of NAH) een ontspannen avondje uit gefaciliteerd. Ontmoeting, plezier en even samen uit zijn hier belangrijke 'kersen op de taart'. De diners zijn enorm populair. Ook professionals van de VMCA vanuit het Expertisecentrum Mantelzorg en de Intensieve Vrijwillige Thuishulp schuiven aan om contact te hebben en waar nodig mensen ergens in bij te staan. De trouwe vrijwilligers die assisteren en de vaste activiteitenbegeleidster zijn voor de bezoekers een vertrouwde basis. Wachtlijsten zijn helaas onvermijdelijk; de vraag naar dit aanbod is enorm. Er is een verdeelsleutel gemaakt om zoveel mogelijk mensen de kans te geven aanwezig te zijn bij de diners. Dit zorgt voor minder teleurstellingen.
- *Tijd voor Jezelf*
Op de Tijd voor Jezelf activiteiten was iedere keer aandacht voor een nieuwe vorm van ontspanning. Voetbalclub Almere City en de Yakult fabriek gaven een kijkje achter de schermen en Almere Veertje bezorgde mantelzorgers een heerlijke vaartocht. Deze manier om andere mantelzorgers in een ontspannende setting te ontmoeten geeft mantelzorgers herkenning en de kans om even vrij van zorg te zijn.
- *Eigen Tijd*
Eigen Tijd is een initiatief van VMCA, De Schoor, Nusantara Zorg en Zorggroep Almere. Eigen Tijd wordt in de praktijk begeleid door de activiteitenbegeleider van de VMCA en een ouderenwerker van De Schoor. De expertise van de overige externe partners kan worden ingezet. Er zijn drie betrokken vrijwilligers bij Eigen tijd. Zij worden begeleid door de activiteitenbegeleider, tevens coördinator vanuit de VMCA.

Het is een ontmoetingsplek waar mantelzorgers, met of zonder hun zorgontvanger, zonder indicatie terecht kunnen voor ontmoeting en waar zij een moment voor zichzelf kunnen hebben. Naast ontspanning is er ruimte voor informatie en advies over mantelzorg(ondersteuning). Deze laagdrempelige voorziening biedt mantelzorgers de mogelijkheid even vrij te zijn van zorg, andere mantelzorgers te ontmoeten en zorg voor de zorgontvanger te delen met andere deelnemers en de aanwezige (vrijwillige) medewerkers. Voor zorgontvangers is het een plek waar zij ontmoeting en ontspanning kunnen ervaren. Door samenwerking met professionals kan waar gewenst direct een beroep gedaan kan worden op expertise en warme doorverwijzing.

In 2018 is het aanbod in Stedenwijk uitgebreid naar Almere Stad in koffiehuis Mockamore, tijdens de wekelijkse markt. Eigen Tijd trekt iedere keer een aantal nieuwe deelnemers. Daar waar het eerste bezoek bij sommigen een 'drempel' was om naar binnen te gaan, blijkt dit bij een volgend bezoek niet meer te spelen. Hoewel de groep wisselend van samenstelling is, blijkt er veiligheid genoeg te zijn om vragen vanuit de mantelzorgsituatie te stellen en ervaringen te delen. De onderlinge erkenning werkt verlichtend voor de deelnemers.

"Hier kan ik mezelf zijn, echt een plek voor mijzelf".

Door de samenkomst zijn vriendschappen ontstaan en worden ook buiten de Eigen Tijd om met elkaar ontspannende dingen ondernomen.

In 2018 waren er via Eigen Tijd 366 contactmomenten. Wegens het succes van dit aanbod zal er in 2019 uitbreiding plaatsvinden naar andere stadsdelen.

6.6 Verbinden

Mantelzorgplein Almere

Het Mantelzorgplein Almere is een online platform waarop al het aanbod rond mantelzorg (ondersteuning) in Almere wordt samengebracht. Het betreft aanbod vanuit initiatieven/organisaties/bedrijven uit Almere voor mantelzorgers en professionals die in contact komen met mantelzorgers. De website wordt door het Expertisecentrum Mantelzorg gefaciliteerd en beheerd.

Het aanbod op het Mantelzorgplein Almere draagt bij aan:

- (h)erkenning van mantelzorgers;
- het vergroten van kennis over mantelzorg (ondersteuning);
- verlichting en versterking van mantelzorgers, zodat zij in balans kunnen mantelzorgen en vitaal blijven;
- een goede afstemming en samenwerking tussen formele en informele zorg.

In 2018 zijn er 26 aanbieders actief met in totaal 136 producten en hebben 647 mensen zich via de site aangemeld voor deelname aan een activiteit.

Het Expertisecentrum Mantelzorg werkt samen met organisaties uit het sociale domein (zie ook paragraaf 6.1 Expertise en samenwerking). In de praktijk leidt dit tot korte lijnen en ontstaan er initiatieven.

Mantelzorgdebat

Op het jaarlijkse Mantelzorgdebat met de titel 'De mantelzorger in beeld' spraken mantelzorgers, vrijwilligers, professionals, beleidsmakers en politici onder leiding van dagvoorzitter Merel van Dorp over thema's die spelen rond mantelzorg. Bij binnenkomst in de burgerzaal in het gemeentehuis werd het thema 'De mantelzorger in beeld' direct zichtbaar door een fototentoonstelling over mantelzorg. Op schildersezels waren uitvergrote foto's te zien die mantelzorgers hebben gemaakt over hun situatie. Voorafgaand werd een workshop fotografie aangeboden door een studente van de opleiding fotografie en door een mantelzorger die zelf fotograaf is. Zij gaven de deelnemers tools om de thuissituatie mooi in beeld te kunnen brengen. De foto's gaven de diversiteit aan van wat binnen mantelzorg een rol kan spelen, zoals liefde, kopzorgen, regeldruk, etc. De tentoonstelling is na het debat als reizende presentatie in Almere een belangrijke rol gaan spelen in het bereiken en erkennen van mantelzorgers.

Spreker Ellen Witteveen, senior onderzoeker aan de hogeschool Utrecht, inspireerde door thema's als intensiteit van mantelzorg, hulp vragen en loslaten onder de loep te nemen. Het debat werd geopend door de visie van een panel van een mantelzorger, een vrijwilliger van de Intensieve Vrijwillige Thuiszorg en een huisarts. Discussie met de zaal ontstond na stellingen die vooraf ludiek werden uitgebeeld door twee studenten van de opleiding Creatieve therapie (drama). Het debat was levendig en zorgde voor verbinding en een kijkje in de praktijk. De bezoekers hebben het debat gewaardeerd met een 7,5.

Andere verbindingen

Een mooi voorbeeld van verbinding waren de SOS dagen, waar professionals van gezondheidscentra werden geschoold op mantelzorg en NAH (zie paragraaf 6.1). De praktijk van mantelzorg werd gekoppeld aan expertise vanuit een ervaringsdeskundige, een professional en een consultant mantelzorg. Door het contact naderhand in stand te houden, krijgt de praktische invulling handen en voeten. Advies vragen is gemakkelijker geworden.

Een andere vorm van verbinding zijn de mantelzorgbijeenkomsten in de wijk, waar mensen informatie en advies krijgen over mantelzorg en hulp uit de wijk. Vaak werd dit gecombineerd met het tonen van de fototentoonstelling 'De mantelzorger in beeld'. De toegankelijke locaties, vaak bij wijkteams met een inloop mogelijkheid, nodigden uit om in de eigen buurt eenvoudig toegang te krijgen tot informatie en advies en hulp.

7. Ontwikkeling van Almeerse kinderen en jongeren

7.1 Matching Talents

Binnen Matching Talents worden Almeerse jongeren met een hulpvraag (13–27 jaar) gecoacht. De jongeren worden één-op-één gekoppeld aan een vrijwillige coach of sluiten aan bij groepstrainingen. In beide situaties zijn de coaches vrijwilligers.

De doelstelling van Matching Talents is divers:

- schooluitval voorkomen en een startkwalificatie halen;
- preventief om jeugdhulp te voorkomen;
- terugval naar jeugdhulp voorkomen (als nazorgtraject);
- andere persoonlijke doelstellingen op het gebied van zelfstandigheid en een stabiele toekomst.

Matching Talents er is voor diverse jongeren, we zien dan ook een grote diversiteit in het brede netwerk van samenwerkingspartners van Matching Talents. Aanmeldingen komen vanuit jongeren zelf, ouders, scholen en zorginstellingen.

De aangemelde jongeren komen deels vanuit onderwijs en deels vanuit zorg. De jongeren vanuit zorg hebben meestal een hulpvraag op het gebied van participatie en arbeid, de jongeren vanuit onderwijs hebben vaak een wat bredere hulpvraag gericht op persoonlijke ontwikkeling, plannen en structuren en studiekeuzes. Bij beiden zien we dat ook werken aan zelfvertrouwen onderdeel is van de hulpvraag.

In 2018 zijn in totaal 54 koppels (een jongere met een vrijwilliger) begeleid. Dit zijn er minder dan in 2017. We zien een verschuiving van individuele coaching naar groepstrainingen.

Door de wisseling van coördinator is in de tweede helft van het jaar flink geïnvesteerd in netwerkcontacten en aangaan van nieuwe samenwerkingen. Er worden vaker groepstrainingen op locatie gehouden en in publieke ruimtes zoals De Nieuwe Bibliotheek Almere. We gaan naar de jongeren (en de organisaties) toe en stemmen de locatie af op hun wens en behoefte.

Vanuit de jongeren komt vaker de vraag naar jonge coaches, omdat deze dichter bij de jongeren staan en zo ook kunnen fungeren als een rolmodel.

“Hij kon me het beste begeleiden, omdat hij een jonge man is en ook in mijn schoenen heeft gestaan. Daardoor kan hij mij goed kan begrijpen”.

Wat betreft de werving van nieuwe coaches zal daarom de nadruk liggen op het aantrekken van jonge vrijwilligers.

De werving van jongeren vanuit het onderwijs zal zich vooral richten op jongeren die moeite hebben met de overstap van VMBO naar MBO. Hiervoor zal in 2019 een speciale pilot gestart worden in samenwerking met de scholen.

7.2 Groepstrainingen

De coaching en groepstrainingen sluiten goed op elkaar aan en verwijzen naar elkaar door. Dit gebeurt ook met samenwerkingspartners die interesse hebben in coaching of een training, en met alle jongeren die behoefte hebben aan coaching na een training.

In 2018 zien we een toenemende vraag naar groepstrainingen. Maar liefst 162 jongeren hebben een groepstraining gevolgd. De groepstrainingen zijn zowel op scholen (ROC en Baken-Stad) als bij samenwerkingspartners (Twisted en Learn2Work) aangeboden. Daarnaast konden jongeren deelnemen aan open trainingen die bij de VMCA zijn aangeboden. De eerder ingezette samenwerking met het ROC Flevoland is versterkt. Zo hebben naast de entreeklassen ook jongeren van de niveaus 2, 3 en 4 een training Gestructureerd en planmatig werken gevolgd.

Een mentor gaf na afloop van de training de volgende feedback:

“Alle studenten gaven aan dat ze de tips zeker goed kunnen gebruiken bij het plannen van hun dagelijkse/wekelijkse activiteiten... maar ook als ze naar hun toekomst kijken. Ze zijn zich ervan bewust dat er meer kans van slagen is als je goed probeert te plannen. Ze hebben de training zeker als zeer positief ervaren!”

In 2019 zal de goede samenwerking met het ROC worden voortgezet. Daarnaast worden trainingen aangeboden bij een nieuwe samenwerkingspartner, stichting De Cirkelbaan. Deze stichting richt zich op (jonge) statushouders. De trainers passen hierbij, waar nodig, het taalniveau van de trainingen aan.

Om de aansluiting tussen het VMBO en MBO te verbeteren wordt er een nieuwe training ontwikkeld door de vrijwillige trainers. Naast vaardigheden rondom plannen en structureren komen aspecten zoals zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid en initiatief nemen aan de orde. De training is bedoeld voor leerlingen in het VMBO. Een eerste pilot wordt naar verwachting in 2019 bij Aeres VMBO aangeboden.

7.3 Jonge mantelzorgers / Gewoon Opgroeien

De VMCA heeft veel jonge mantelzorgers in beeld en maakt zich hard voor (h)erkenning, verlichting en versterking van deze groep. In 2018 is de VMCA in contact met 585 (in 2017 539) jonge mantelzorgers. Het aanbod voor jonge mantelzorgers is verzameld onder de noemer: ‘Gewoon Opgroeien’ en bestaat uit individuele ondersteuning en maatjescontact, themagerichte groepsactiviteiten en trainingen.

Het aantal unieke jonge mantelzorgers dat deelnam aan een activiteit was 75. In 2018 is het aantal maatjeskoppeling ten opzichte van 2017 verminderd (6 ten opzichte van 17 koppelingen in 2017). De behoefte aan een maatje is echter onverminderd. Door het onverwacht stoppen van een betrokken stagiaire en van vrijwilligers zijn er dit jaar 6 koppelingen gemaakt. In 2019 staat het maatjesproject hoog op de agenda, mede omdat deze vorm van ondersteuning belangrijk is voor de jonge mantelzorgers.

Er zijn 27 activiteiten georganiseerd voor jonge mantelzorgers. Veelal lag het accent op ontspanning met leeftijdsgenootjes, gekoppeld aan een aan mantelzorg gerelateerd thema. Spelenderwijs leerden zij emoties verwerken en zich sterker voelen. Ook werd bijvoorbeeld het thema ‘Grenzen stellen’ via een survival parcours geleerd.

Via de KOPP/KVO training, die samen met Tactus Verslavingszorg is gegeven, hebben kinderen tussen 8-12 jaar, die opgroeien met een ouder met psychische problemen en/of verslaving, handvatten gekregen hoe om te gaan met hun thuissituatie. De herkenning onderling was belangrijk om het gevoel te hebben niet alleen te staan.

Voor de tienergroep was er een kampweekend, met activiteiten gericht op verbinding, gezelligheid en versterking. De jongeren kregen quality time voor zichzelf en maakten nieuwe vrienden.

Op de Dag van de Mantelzorg was er voor de jongsten een springkussen, levend Mario en lasergame en knutselen. De dag is in samenwerking met de buurtsportcoach Almere Haven georganiseerd. Bij de organisatie van dit soort dagen wordt de samenwerking met partners gezocht. Dit is niet alleen voor de jonge mantelzorgers van belang, maar ook voor de professionals. Bewustwording van het bestaan van jonge mantelzorgers is een belangrijk neveneffect.

JCI Flevoland organiseerde een Duckrace in de grachten van Almere Haven. De opbrengst van de badeendjes die aan de race mee deden is geschonken aan de VMCA om leuke activiteiten voor jonge mantelzorgers in 2019 te organiseren.

Er is in 2018 veel aandacht geweest voor training van professionals. Het PR-materiaal dat wordt gebruikt om verwijzers oog te laten hebben voor jonge mantelzorgers is grondig vernieuwd. Er is nu een waaier met informatie beschikbaar voor docenten en mentoren en deze is positief ontvangen. Deze informatie kan op maat aangepast worden voor andere verwijzers.

7.4 Coach4you

Coach4you is een preventief coachings-project voor leerlingen uit groep 8, die extra ondersteuning nodig hebben bij de overstap naar de middelbare school. Dat kan zijn omdat ze te maken hebben met leerproblemen of dat ze wat te overwinnen hebben op sociaal-emotioneel gebied of dat er, om wat voor reden dan ook, van huis uit weinig begeleiding is. Voor deze kinderen is het mogelijk om gedurende het eerste jaar op de middelbare school begeleid te worden door een speciaal daarvoor getrainde vrijwillige coach. De coach betreft ook de ouder(s)/verzorger(s) bij de begeleiding, zodat zij de ondersteuning van hun kind na het eerste jaar over kunnen nemen. Een koppelingstraject duurt ongeveer een jaar.

Ruim een jaar geleden is de functie van coördinator van Coach4you geprofessionaliseerd en dit heeft geleid tot een aantal nieuwe ontwikkelingen. Vanuit Coach4you zijn contacten gelegd met partnerorganisaties, zoals Humanitas, 'Als ik later groot ben', Playing for Success, de Weekend Academie en de Zomerschool. Het uitwisselen van kennis en informatie en het naar elkaar kunnen doorverwijzen staat hierbij steeds voorop. Via de coaches wordt ook informatie over regelingen en mogelijkheden overgebracht aan gezinnen met beperkte (financiële) middelen.

De professionalisering van de functie van coördinator van Coach4you maakt het ook mogelijk om leerlingen uit gezinnen waar sprake is van zorg over de ontwikkeling van de kinderen te coachen. Vaak heeft het gezin te maken met problemen op verschillende (leef)gebieden. Deze coachingstrajecten vragen om intensieve begeleiding van de leerling en het gezin thuis en regelmatige afstemming met de mentor en zorgcoördinator op school, de ouders/verzorgers en (vaak meerdere vormen van) hulpverlening. Dit schooljaar verzorgt Coach4you voor een kwart van het totaal aantal deelnemende leerlingen dergelijke intensieve begeleiding, een flinke toename ten opzichte van het voorgaande jaar. Het coachen van deze leerlingen gebeurt door stevige vrijwilligers die hierbij extra ondersteund worden door de coördinator.

Dit jaar zijn er in totaal 41 leerlingen gekoppeld aan een coach. Het doel is dat een leerling aan het einde van het eerste schooljaar op de middelbare school overgaat op het door de basisschool geadviseerde schoolniveau. Aan het einde van het schooljaar zijn 18 van de 19 gecoachte leerlingen overgegaan naar de tweede klas. Hiervan zijn twee leerlingen 'opgestroomd' (hoger schoolniveau). Eén leerling gaat verder op een praktisch schooltype (van BBL naar Pro (praktijk onderwijs)). De overige leerlingen gaan door op het door de basisschool geadviseerde schooltype.

In 2019 gaat Coach4you verder met het leggen van nieuwe contacten met intern begeleiders van PO-scholen (Primair Onderwijs), vooral in buurten en wijken waar extra behoefte is aan ondersteuning. Coach4you zoekt daarnaast contact met zorgcoördinatoren van VO-scholen (Voortgezet Onderwijs) ter afstemming van de coaching-activiteiten. Het versterken van de banden met partner-organisaties staat voor het nieuwe jaar op de planning. Ook zal flink geïnvesteerd worden in het werven en trainen van nieuwe vrijwilligers.

8. De VMCA in de ketenzorg dementie

De VMCA participeert in het netwerk en de stuurgroep Dementie. Consulents mantelzorg zijn met regelmaat aanwezig bij het Alzheimer café en leggen hier contact met mensen met dementie en hun mantelzorgers en samenwerkingspartners. Tijdens de cursus 'Omgaan met Dementie' van Zorggroep Almere en Medimere geeft een consulent mantelzorg een gastles over mantelzorg.

Het Expertisecentrum Mantelzorg is betrokken bij de werkgroep 'Migranten mantelzorgers' en het project 'Kleurrijke ouderenzorg', waar veel aandacht is voor ouderen met dementie.

Ontwikkelingen rond dementie worden met samenwerkingspartners gevolgd en aandachtspunten worden opgepakt. Het aanbod voor mantelzorgers is te vinden op de website van Mantelzorgplein Almere.

De VMCA heeft diverse projecten en activiteiten ten behoeve van de doelgroep mensen met dementie en hun mantelzorgers. Zowel interne als externe samenwerking en afstemming is een voorwaarde voor een goede ondersteuning aan Almeerse dementerenden en hun mantelzorgers.

8.1 Activiteiten voor mantelzorgers en dementerenden

Samen aan Tafel

In 8 gezellige restaurants werd door 462 bezoekers (mantelzorgers en zorgvragers met dementie of NAH) een ontspannen avondje uit gefaciliteerd. Ontmoeting, plezier en samen zijn hier belangrijke 'kersen op de taart'. Ook professionals van de VMCA vanuit het Expertisecentrum Mantelzorg en de Intensieve Vrijwillige Thuishulp schuiven aan om contact te hebben en waar nodig mensen te adviseren of een luisterend oor te bieden. De trouwe vrijwilligers die de avond assisteren en de vaste activiteitenbegeleider zijn voor de bezoekers een vertrouwde basis. Wachtlijsten zijn helaas onvermijdelijk; de vraag naar dit aanbod is enorm. Er is een verdeelsleutel gemaakt om zoveel mogelijk mensen de kans te geven aanwezig te zijn bij de diners. Dit zorgt voor minder teleurstellingen.

Overige activiteiten

Samen er op uit

een groep mantelzorgers organiseert eens per 14 dagen een aangeklede lunch met ontspannende activiteiten en spelletjes. De activiteitenbegeleider vanuit VMCA is back-up voor ondersteuning. Mantelzorgers vinden er herkenning, vriendschap en ontspanning.

Gespreksgroep/vriendenkring dementie

in de Concertmeester bij de Toonladder is iedere laatste maandagmiddag van de maand een vriendenkring in de vorm van een gespreksgroep voor mantelzorgers die de zorg hebben voor iemand met dementie. Deze groep wordt begeleid door ervaringsdeskundige vrijwilligers vanuit de VMCA.

Koffie-inloop mantelzorgers

op de laatste maandag in de maand begeleiden twee ervaringsdeskundigen vanuit de VMCA in de twee Gedachtenkamers van De Schoor een koffie-inloop voor mantelzorgers. Terwijl degene met geheugenproblemen zich vermaakt met activiteiten kan de mantelzorger met gelijkgestemden zijn/haar verhaal kwijt.

Inspiratieavond

in het voorjaar gaf schrijver Hugo Borst een inkijkje in zijn leven als mantelzorger van zijn moeder met dementie. Dit aan de hand van zijn boeken 'Ach moedertje' en 'Ma'. Deze avond voor mantelzorgers, vrijwilligers en professionals verbond ervaringen en verhalen uit de praktijk.

Onderzoek 'Vrijwillige inzet bij mensen met dementie en hun mantelzorgers'

De afgelopen twee jaar deed het Verwey-Jonker Instituut samen met ZonMw onderzoek naar informele hulp bij dementie thuis, een onderzoek naar de stand van zaken, de knelpunten en de kansen. De VMCA heeft aan dit onderzoek meegedaan. De resultaten zijn te vinden via:

<https://www.verwey-jonker.nl/publicaties/2019/informele-hulp-bij-dementie-thuis>.

8.2 Respijtzorg

Respijtzorg via de IVT

Respijtzorg geeft de mantelzorger even vrijaf. Via de Intensieve Vrijwillige Thuishulp (zie ook paragrafen 5.1) wordt de mantelzorger thuis vervangen of even ontlast door een vrijwilliger. De inzet van de vrijwilliger geeft de mantelzorger, veelal partner of familielid, de ruimte om even vrij van zorg te zijn en op te laden.

Speciaal getrainde vrijwilligers bezoeken de hulpvrager in de regel één keer per week thuis. Een vaste dag en vast tijdstip zorgen voor structuur. Er is in 2018 een behoorlijke toename van cliënten met dementie (25 % meer bemiddelingen dan vorig jaar).

Andere vormen van respijtzorg worden beschreven in paragraaf 6.5.

9. De bijdrage van de VMCA aan financiële zelfredzaamheid van Almeeders

9.1 Huisbezoeken in de Armoede Hotspots

Het doel van de huisbezoeken is het gebruik van inkomensondersteunende maatregelen te verhogen, het verstrekken van informatie over regelingen en voorzieningen en het bevorderen van sociale participatie van kwetsbare bewoners. In vooraf geselecteerde straten bellen vrijwilligers bij bewoners aan voor een laagdrempelig (preventief) gesprek aan de hand van een startbrief. Afhankelijk van de behoefte van de bewoner, komen in dit gesprek verschillende (financiële) regelingen en voorzieningen aan bod. De insteek is een breed gesprek te voeren. Indien van toepassing, vindt er nadien ook telefonisch contact plaats voor nazorg, waarin wordt gevraagd of de bewoner het advies heeft kunnen opvolgen, of dat er extra hulp nodig is. Er wordt nauw samen-gewerkt met het wijkteam en sociale partners.

De wijken die in 2018 zijn bezocht zijn: Oostvaardersbuurt (afgerond: augustus 2018), De Laren (afgerond: november 2018) en Verzetswijk (start: november 2018). In 2018 hebben vrijwilligers in totaal bij 1.012 huishoudens aangebeld. Daarnaast zijn 133 appartementen in de koopsector benaderd per post. Het aantal bezochte huishoudens valt binnen de afspraken met de gemeente (1.000 per jaar), maar is lager dan 2017. Dit komt doordat er een kleine wijk (De Laren) is bezocht (154 woningen). Een kleine wijk kost aan voorbereiding evenveel tijd als een normale wijk (400+) en door het lage aantal woningen konden niet alle vrijwilligers ingezet worden.

Bijna tweederde van de bewoners is bereikt: bij deze bewoners heeft de vrijwilliger de project-doeleinden kunnen uitleggen.

Er zijn in 2018 meer huishoudens bereikt (65%) dan in 2017 (56%). Dit kan mogelijk worden verklaard doordat:

- er veel aandacht is besteed aan face-to-face contact in plaats van contact via intercom, dit bevordert het vertrouwen van de bewoner en de bereidheid voor een gesprek;
- er meer rekening is gehouden met het type bewoners, afgeleid uit startbijeenkomsten en burgerschaps- en communicatiestijlen; zo is de insteek vaker preventief geweest met het uitreiken van folders en nuttige websites, zodat bewoners zelfstandig verder konden;
- er veel bereidwilligheid was in de wijk; zo stonden bewoners in de nieuwbouwwijk De Laren veelal erg open voor een gesprek aan de deur omdat ze graag wegwijs gemaakt wilden worden in hun nieuwe wijk.

In 2018 zijn er bij 230 huishoudens (preventieve) adviesgesprekken gevoerd. Het aantal huishoudens waar gesprekken zijn gevoerd is gestegen naar 23% ten opzichte van 10% in 2017. Deze stijging komt waarschijnlijk doordat bewoners zowel vraaggericht als vanuit preventief oogpunt zijn benaderd. Als bewoners aangaven geen (hulp-)vraag te hebben, kregen ze preventief informatie over het wijkteam en toelichting over websites en regelingen in de folder Rondkomen in Almere; deze informatie werd erg op prijs gesteld. In sommige gevallen kwam er alsnog een hulpvraag naar boven.

Het type adviezen is in lijn met voorgaande jaren. In de gesprekken werd regelmatig het wijkteam genoemd, inkomensafhankelijke regelingen werden toegelicht en voorzieningen/activiteiten in de wijk kwamen aan bod. Bewoners zijn om verschillende redenen naar het wijkteam verwezen: voor het aanvragen van voorzieningen en sociale fondsen, voor activiteiten en vrijwilligerswerk in de buurt, maatschappelijk werk, hulp bij formulieren/administratie (administratief spreekuur) of andere wijkteamtaken. Ook zijn bewoners preventief voorgelicht over wat het wijkteam doet.

Bij inkomensafhankelijke regelingen werd de folder Rondkomen in Almere doorgenomen en onder meer verwezen naar Berekenuwrecht.nl, Individuele inkomenstoeslag, Fonds Bijzondere Noden, Plangroep, en Jeugdfonds Sport en Cultuur. Daarnaast zijn bewoners gewezen op activiteiten in het buurtcentrum, bibliotheek of wijkteam.

9.2 Gilde Administratieve adviezen

De vrijwilligers van Administratieve adviezen bieden hulp bij zowel eenmalige als structurele vragen op het gebied van financiën en administratie. Meer informatie hierover wordt gegeven in hoofdstuk 11 over het Gilde Almere, paragraaf 11.3.

9.3 Administratieve spreekuren wijkteams

In hoofdstuk 3, paragraaf 3.2, is de informatie over de administratieve spreekuren in de wijk al opgenomen

10. Aanpak laaggeletterdheid

10.1 Doe mee met Taal (impuls laaggeletterdheid)

In september 2017 is gestart met een impuls bestrijding laaggeletterdheid onder de naam 'Doe mee met Taal', vanuit aanjaaggelden Onderwijs. Deze impuls is een samenwerkingsverband tussen De Schoor, de VMCA en Humanitas en is speciaal gericht op methodieken om meer NT1'ers (mensen voor wie Nederlands de moedertaal is) te bereiken. Ook is er samenwerking met de Stichting Lezen en Schrijven en de Nieuwe Bibliotheek.

Voor deze impuls is een uitgebreid communicatieplan opgesteld, waarin via verschillende kanalen bekendheid gegeven is aan het project Doe mee met Taal. De campagne bestond uit twee delen, waarbij het eerste onderdeel zich richtte op de doelgroep en de naasten van de doelgroep (februari-augustus) en het tweede deel op het werven van taalvrijwilligers (augustus-november). Het doel van de PR-campagne was om mensen zoveel mogelijk te bereiken en aan te spreken in hun eigen omgeving. In de supermarkt, in de bus, bij de sportschool, bij de huisarts, in het ziekenhuis, in het centrum van de stad, etc. Belangrijk daarbij was de boodschap dat de taalhulp dichtbij huis kon worden aangeboden, waardoor een gevoel van veiligheid en bekendheid kon ontstaan. De campagne benoemde de schaamtegevoelens die vaak bij de doelgroep NT1'ers aanwezig zijn ('ik durf mezelf niet te laten zien').

Naast de campagne is een centraal contactpunt voor Almere gecreëerd, waar zowel deelnemers als verwijzers, professionals en overige belangstellenden terecht kunnen voor informatie, aanmelden, vragen, etc. Dit is de website www.doemeemettaal.nl. Alle berichten op deze website komen binnen bij de VMCA. Het telefoonnummer dat op deze website vermeld staat, is het centrale nummer van de VMCA.

Tijdens de campagne is duidelijk gecommuniceerd dat een criterium voor deelname was, dat men Nederlands als moedertaal heeft. Door de gevoeligheid van het onderwerp en de beperkingen die er gelden in het communiceren van specifieke verschillen tussen NT1 en NT2 is het in de communicatie lastig gebleken om de juiste doelgroep te bereiken. Hierdoor hebben de campagnes veel taalvragen gegenereerd van bewoners met Nederlands als tweede taal (NT2'ers).

Er zijn ruim 300 reacties binnen gekomen via de website, waarvan 13 van NT1'ers. Daarnaast zijn er ook veel telefonische reacties binnen gekomen. Het grote aantal reacties geeft aan, dat de behoefte aan taalondersteuning in Almere groot is. Alle reacties zijn verwerkt en taalvragers zijn, indien van toepassing, doorverwezen naar een passende taalaanbieder of uitgenodigd voor een intakegesprek en in traject geplaatst. Dit heeft een groot beslag gelegd op de beschikbare tijd van de project-medewerkers, vooral bij de VMCA.

Een ander gevolg is, dat de bestaande projecten inmiddels een lange wachlijst hebben die vooral bestaat uit NT2'ers die voldoen aan de criteria van de taalprojecten.

Ook de campagne voor de werving van taalvrijwilligers heeft veel reacties opgeleverd. Maar liefst 55 vrijwilligers hebben op de campagne gereageerd. De eerste vrijwilligers die zich hebben aangemeld zijn uitgenodigd voor een individueel gesprek bij één van de taalaanbieders naar keuze. Omdat ook deze aanpak een groot beslag heeft gelegd op de beschikbare tijd van de projectmedewerkers en er veel aanmeldingen waren, zijn er voor de overige taalvrijwilligers bijeenkomsten georganiseerd waarbij alle formele en non-formele taalaanbieders in Almere aanwezig waren. Naar aanleiding van de presentatie en beschikbaarheid van alle partijen hebben de taalvrijwilligers een keuze kunnen maken waar zij als taalvrijwilliger ingezet wilden worden.

Ook hebben deze taalvrijwilligers de taaltraining aangeboden gekregen en is er al een groep nieuwe vrijwilligers getraind door de VMCA. In januari zal de VMCA nogmaals een taaltraining aanbieden aan nieuwe taalvrijwilligers die gereageerd hebben op de campagne 'Doe mee met Taal'.

In Almere Haven is gebruik gemaakt van het draagvlak voor de aanpak laaggeletterdheid dat is ontstaan in het kader van Taalhaven. Met betrokken wijkwerkers en de wijkteammanager is een plan opgesteld om extra in te zetten op het signaleren van laaggeletterdheid NT1 door wijkwerkers in het wijkteam. Dit plan is door alle partners, door de werkdruk en zomervakantie, gedeeltelijk gerealiseerd.

In samenwerking met het wijkteam Almere Haven zijn netwerken in kaart gebracht en veel contacten opgebouwd met sleutelfiguren in de wijk en van diverse sociale initiatieven om aandacht te vragen voor laaggeletterdheid NT1.

Het opbouwen en onderhouden van een netwerk in de wijk betekent: een basis van vertrouwen creëren om tot samenwerking te komen, ruimte voor informele gesprekken en informeren in verschillende settings, samen optrekken om de doelgroep te bereiken, vaste contactpersonen die outreachend werken en vast aanspreekpunt zijn in de wijk. Deze aanpak wordt in 2019, weliswaar met een gering aantal uren van een van de partners, verder voortgezet.

Om de doelgroep rechtstreeks te bereiken is het belangrijk zichtbaar en bereikbaar te zijn, onder meer bij uiteenlopende bewonersactiviteiten en evenementen. Voornaamste doel hiervan is om informeel het gesprek aan te gaan over laaggeletterdheid, om mensen te informeren, maar vooral ook te luisteren naar ervaringen.

De projectperiode van 'Doe mee met Taal' is geëindigd per 1 november. Een uitgebreid evaluatie- en verantwoordingsverslag, inclusief aanbevelingen, is ter beschikking gesteld aan de gemeente.

10.2 Taal in Huis

Taal in Huis is een één-op-één begeleidingstraject van een jaar, waarbij een getrainde taalvrijwilliger en een laaggeletterde één keer per week afspreken bij de deelnemer thuis, in de bibliotheek of in het buurtcentrum. Taal in Huis maakt deel uit van een samenwerkingsverband met diverse partnerorganisaties op het gebied van bestrijding laaggeletterdheid. Doel van het traject is deelnemers met een taalvraag maatwerk te bieden. De begeleiding is specifiek gericht op de vraag van de deelnemer. Hierdoor kunnen de doelstellingen binnen een jaar behaald worden. Ook wordt er binnen dit jaar gezocht naar een passend vervolgtraject om verder te gaan met taal.

Deelnemers melden zich zelf aan of komen via het eigen netwerk. Daarnaast worden ze aangemeld door de wijkteams, diverse andere hulpverleners of door één van onze partners. Deelnemers worden ook actief geworven. Dit gebeurt bijvoorbeeld via facebook of een advertentie in de krant. We informeren de wijkwerkers en de vrijwilligers die de administratieve spreekuren verzorgen en bezoeken diverse organisaties binnen Almere om te vertellen over laaggeletterdheid en de mogelijkheden van taalondersteuning. Ook zijn we samen met de partnerorganisaties aanwezig én zichtbaar op diverse evenementen in Almere.

In 2018 zijn er totaal 81 hulpvragers binnen Taal in Huis aan de slag geweest. 37 Deelnemers hebben hun traject afgerond, waarvan de meesten succesvol: 2 deelnemers zijn gestart met een HBO/MBO-opleiding, 6 deelnemers zijn doorgestroomd naar vervolgonderwijs bij één van onze formele partners, 2 deelnemers hebben een betaalde baan gevonden, 5 deelnemers zijn in contact gebracht met het wijkteam of gestart met een cursus in het buurtcentrum.

Daarnaast hebben 4 deelnemers het traject 'Op naar vrijwilligerswerk' gevolgd en zijn nu als vrijwilliger aan de slag. Helaas zijn ook enkele deelnemers voortijdig gestopt in verband met persoonlijke problemen. Op dit moment is er een wachtlijst.

Het aantal vrijwilligers is gestegen. Het werven van vrijwilligers heeft continu aandacht. Zo is er een facebookcampagne gehouden, naast andere wervingsacties, o.a. vanuit Doe mee met Taal.

Er zijn dit jaar drie nieuwe groepen taalvrijwilligers getraind. Hierbij waren ook een aantal nieuwe taalvrijwilligers van partnerorganisaties aanwezig.

Veel taalvrijwilligers zijn gepensioneerd, maar er zijn ook taalvrijwilligers met een betaalde baan die op hun vrije dag of in de avonduren een deelnemer willen ondersteunen. Een aantal taalvrijwilligers is zelf op zoek naar een baan en ook zijn er regelmatig studenten die zich aanmelden als taalvrijwilliger.

Om de vrijwilligers goed voor te bereiden, wordt er tijdens het intakegesprek en de basistraining (4 dagdelen) veel aandacht besteed aan motivatie, verwachtingen en oplossingsgericht coachen. Er worden regelmatig workshops voor de vrijwilligers georganiseerd. Deze workshops gaan over het begeleiden bij de Nederlandse taal, materiaal en/of coaching. Ook worden er intervisie-bijeenkomsten georganiseerd. Goede begeleiding van de vrijwilligers, ook op didactisch gebied, is zeer belangrijk.

11. Gilde Almere

11.1 Algemeen

Het Gilde bestaat grotendeels uit vijftigplus-vrijwilligers. Deze Almeerders hebben een schat aan kennis en ervaring en delen dit graag met anderen. Het Gilde biedt hulp en ondersteuning op diverse gebieden.

11.2 Computerhulp

Vanuit Computerhulp bieden ervaren vrijwilligers hulp bij computervragen en -problemen van allerlei aard. De vrijwilligers bezoeken de hulpvragers thuis. Het aantal aanvragers is toegenomen tot 74. Vrijwilligers hoefden minder vaak voor een tweede keer terug naar een aanvrager. Hierbij speelt het stijgende gebruik van handheld computers een rol, zoals de (makkelijker bedienbare) iPad en de smartphone.

11.3 Administratieve adviezen

De 20 vrijwilligers van Administratieve adviezen geven hulp aan mensen met problemen bij hun administratie of financiën en helpen bij de belastingaangifte. Het aantal matches is ongeveer gelijk gebleven (159 matches). Het aantal inzetten bij 'vaste' hulpvragers is licht gedaald tot 326 bezoeken. Voor de belastingaangiftes is er spreekuur gedraaid in de bibliotheek in Almere Stad, bij de wijkwinkel en bij Corrosia in Almere Haven. In 2019 worden de spreekuren mogelijk uitgebreid. Met deskundigheds- en uitwisselingsbijeenkomsten hebben de vrijwilligers hun kennis vergroot, deze bijeenkomsten worden door de vrijwilligers goed bezocht en gewaardeerd.

11.4 SamenSprak

Anderstalige inwoners van Almere die hun spreekvaardigheid willen verbeteren ook na of tegen het einde van hun inburgeringscursus, kunnen terecht bij SamenSprak. Eén-op-één wordt wekelijks met een vrijwilliger het Nederlands geoefend. De vrijwilliger en de anderstalige bepalen in onderling overleg waar, wanneer en waarover gesproken wordt. Het aantal deelnemers is dit jaar voor het eerst in jaren licht gedaald: 112 anderstaligen zijn geholpen bij het oefenen van de spreekvaardigheid in het Nederlands.

Er heeft een wisseling plaats gevonden binnen het coördinatorschap: de drie vrijwilligers die jarenlang als coördinator verbonden waren aan SamenSprak zijn gestopt. Gelukkig hebben twee vrijwilligers van de bestaande groep van SamenSprak zich bereid verklaard de coördinatie over te nemen. Er wordt nog gezocht naar een derde coördinator.

11.5 Correctiehulp

Sinds enkele jaren bestaat de mogelijkheid voor hen die moeite hebben met het opstellen van een officieel document (zoals sollicitatiebrieven, scripties, verslagen, etc.) hulp te krijgen bij het schrijven zonder stijl- en/of taalfouten.

Het aantal aanvragen is het afgelopen jaar gehalveerd. Besloten is de dienstverlening wel te handhaven maar de coördinatie met ingang van 2019 bij SamenSprak onder te brengen. Een deel van de hulpvragers was ook in traject bij SamenSprak en door de verbinding nog nadrukkelijker te leggen wordt het aantal aanvragen mogelijk vergroot en kunnen hulpvragers worden geholpen vanuit een groter bestand aan vrijwilligers.

11.6 Wandelingen

Het Gilde heeft 11 vrijwilligers die als stadsgidsen wandelaars rondleiden door vooral het centrum van de stad. Zij fungeren ook als gidsen voor de VVV Almere.

In 2018 hebben ruim 550 deelnemers al wandelend Almere beter leren kennen.

12. De inhoudelijke resultaten 2018

Project			
ALGEMEEN			
		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Totaal aantal vrijwilligers binnen de VMCA		956 (excl. MZ)	1.022
3. De VMCA in de wijken			
3.3 Maatschappelijke begeleiding vluchtelingen		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Vrijwilligers			
Totaal aantal vrijwilligers		12	10
Vluchtelingen			
Aantal nieuw aangemelde vluchtelingen		96	214
- waarvan volwassenen		52	116
- waarvan kinderen		44	98
3.4 Burennetwerk		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Vrijwilligers			
Totaal aantal vrijwilligers		303	318
Aantal actieve vrijwilligers per 31-12		224	206
Aantal nieuwe vrijwilligers		50	53
Aantal gestopte vrijwilligers		79	112
Aantal bemiddelaars op 31-12 (vrijwilligers)		6	11
Hulpvragers			
Aantal hulpvragers		655	623
Nieuwe hulpvragers		224	317
Hulpvragen en bemiddelingen			
Totaal aantal hulpvragen		1.087	1.190
Aantal bemiddelingen		926	930
AutoMaatje			
Totaal aantal ritten		492	
- waarvan januari t/m juni		192	
- waarvan juli t/m december		300	
4. Expertisecentrum Vrijwillige Inzet			
Expertisecentrum Vrijwillige Inzet ZOEKEN		Behaald in 2018	Behaald in 2017
- <i>Vrijwilligerswerk</i> :			
VVB aantal bezoekers inloopspreekuur		86	107
VVB aantal digitaal bekeken vacatures		69.286	64.550
Divers Talent aantal aanmeldingen		54	53
Divers Talent aantal intakes		52	49
Op naar Vrijwilligerswerk aantal deelnemers		36	19
Op naar Vrijwilligerswerk aantal groepen getraind		4	2
- <i>Vrijwilligers</i>			
VVB totaal aantal vacatures		781	804
VVB nieuw aangeboden vacatures		351	455
Aantal vacatures per 31-12		599	430
Expertisecentrum Vrijwillige Inzet LEREN		Behaald in 2018	Behaald in 2017
- <i>VrijwilligersAcademie</i>			
Aantal aangeboden trainingen door VMCA		38	21
- waarvan Masterclasses		3	
Aantal deelnemers trainingen via VMCA		505	214
Aantal aangeboden trainingen door externen		54	77
Aantal deelnemers trainingen via externen		334	304
Totaal aantal trainingen		92	98
Totaal aantal deelnemers		839	518
Expertisecentrum Vrijwillige Inzet INFORMEREN		Behaald in 2018	Behaald in 2017
- <i>Vrijwilligers</i> :			
Voorlichtingen aantal		18	21
Voorlichtingen aantal deelnemers		123	154
- <i>Organisaties/Bewoners-initiatieven</i> :		579	
Contacten totaal (unieke organisaties)		316	135
Nieuwsbrieven/mailingen		17	10
- <i>Bedrijven</i>			
Aantal bezochte/contacten met bedrijven		48	
Aantal klussen		15	3
Aantal deelnemers		150	30
- <i>Behandelde binnengekomen vragen op onderwerp: 2de helft 2018</i>		252	
Werving & vacatures		30	
Vrijwilligersbeleid & Goed Geregeld		22	
Fondswerving & financiering		7	
Wet & regelgeving		27	
MBO		28	
Trainingen		48	
Netwerken		34	
Overig		56	
Expertisecentrum Vrijwillige Inzet VERBINDEN		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Netwerk-/themabijeenkomsten zelf georganiseerd		15	
Netwerk-/themabijeenkomsten bijgewoond		42	
Sociaal/Sportcafe		5	
Beurzen/Evenementen		9	8

Website www.vmca.nl		Behaald in 2018	Behaald in 2017
	Gemiddeld aantal bezoekers per maand	3.236	5.847
	-waaran unieke bezoekers	3.150	3.490
	Aantal paginaweergaven	274.725	358.065
5. Iedereen doet mee en als dit niet lukt, is er een vangnet			
5.1 Intensieve Vrijwillige Thuishulp/Buddyzorg		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Vrijwilligers			
	Totaal aantal vrijwilligers	137	155
	Vrijwilligers per 31-12	116	114
	Nieuwe vrijwilligers	17	40
	Vrijwilligers gestopt	21	42
	Aantal vrijwilligers VPTZ (Vrijw. Palliatieve Terminale Zorg)	30	36
	Vrijwilligers VPTZ per 31-12	28	32
Hulpvragers			
	Totaal aantal hulpvragers	264	276
	Aantal nieuwe hulpvragers	112	122
	Chronisch zieken	79	85
	Niet aangeboren hersenletsel (NAH)	49	61
	Dementerenden	100	87
	Terminale patiënt/buddy voor kanker	36	42
	Aantal cliënten die hulp hebben ontvangen	201	211
	-waaran chronisch zieken	58	63
	-waaran niet aangeboren hersenletsel (NAH)	40	51
	-waaran dementerenden	74	59
	-waaran terminale patiënt/buddy voor kanker	36	38
Uren hulpinzet			
	Totaal aantal hulpuren	23.284	24.048
	Chronisch zieken	7.680	8.964
	Niet aangeboren hersenletsel (NAH)	5.628	6.604
	Dementerenden	6.976	5.532
	Terminale patiënt/buddy voor kanker	3.000	2.948
Koppelingen			
	Totaal aantal koppelingen	215	239
	Aantal nieuwe koppelingen	96	119
	-waaran bij nieuwe cliënten	86	88
	-waaran bij bestaande cliënten	10	31
5.3 Vriendschap op Maat		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Vrijwilligers			
	Totaal aantal vrijwilligers	67	71
	Vrijwilligers per 31-12	48	45
	Nieuwe vrijwilligers	22	22
	Gestopte vrijwilligers	19	25
Hulpvragers / deelnemers			
	Totaal aantal hulpvragers	122	115
	Nieuwe hulpvragers	42	51
	Aantal hulpvragers uitgestroomd	45	51
	Hulpvragers per 31-12	77	80
	Hulpvragers op wachtlijst	15	27
Koppelingen			
	Totaal aantal koppels	108	91
	Nieuwe koppels	57	38
	Ontkoppelde koppels	46	34
	Koppels per 31-12	62	51
Telefoonmaatjes			
	Totaal aantal koppels	1	2
Groepsmaatjes			
	Totaal aantal hulpvragers binnen groepen per 31-12	7	11
5.4 Vriendenkringen		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Vrijwilligers			
	Totaal aantal vrijwilligers	15	17
	Vrijwilligers per 31-12	9	14
	Nieuwe vrijwilligers	1	3
	Gestopte vrijwilligers	6	3
Hulpvragers / deelnemers			
	Totaal aantal hulpvragers	223	216
	Nieuwe hulpvragers	59	45
	Uitgeschreven hulpvragers	35	52
	Hulpvragers per 31-12	188	164
	waaran op wachtlijst	53	45
Koppelingen			
	Totaal aantal vriendenkringen	25	30

5.5 Super Cool!	Vanaf sept. 2018	Behaald in 2017
Vrijwilligers		
Totaal aantal vrijwilligers	125	83
- waarvan via deelnemende sportverenigingen	56	44
- waarvan specifiek voor de wekelijkse SC activiteiten en/of sociaal maatje	25	32
- waarvan stagiaires	0	7
- waarvan incidenteel bij evenementen om een SC deelnemer één op één te begeleiden	44	
Aantal vrijwilligers per 31-12	125	72
-waarvan via deelnemende sportverenigingen	56	44
- waarvan specifiek voor de wekelijkse SC activiteiten	25	28
- waarvan stagiaires	0	0
- waarvan incidenteel bij evenementen om een SC deelnemer één op één te begeleiden	44	
Deelnemers		
Totaal aantal unieke deelnemers	73	77
- waarvan structureel	36	39
- waarvan incidenteel (eenmalig bij een activiteit of bij een evenement)	37	38
Aantal deelnemers per 31-12	36	39
Koppelingen		
Totaal aantal sociale maatjeskoppels	10	17
Gestopte sociale maatjes koppels	7	5
Aantal koppelingen per 31-12	10	12
6. Expertisecentrum mantelzorg		
6.3 Vinden	Behaald in 2018	Behaald in 2017
Totaal aantal mantelzorgers	3.840	3.665
-waarvan jonge mantelzorgers	585	533
Aantal nieuwe mantelzorgers ingeschreven (totaal)	293	
-waarvan jonge mantelzorgers	95	
-nieuwe mantelzorgers vanuit mantelzorgwaardering	749	
-waarvan ingeschreven wilden worden	48	
Aantal nieuwe mantelzorgers	nvt	842
-waarvan binnengekomen via mantelzorgwaardering	nvt	628
-waarvan jonge mantelzorgers	nvt	93
Aantal ex-mantelzorgers	13	41
6.4 Versterken	Behaald in 2018	Behaald in 2017
Aantal contacten met mz in de categorie versterken	2.681	3.849
Waarvan individuele ondersteuning vmz (aantal contactmomenten)	1.194	2.352
Waarvan individuele ondersteuning jmz (aantal contactmomenten)	531	493
Waarvan contacten via activiteiten vmz in de categorie versterken (incl. cursussen)	608	653
Waarvan contacten via activiteiten jmz in de categorie versterken (incl. cursussen)	348	351
Aantal deelnemers aan Cursus Time Management (voorheen In Balans) *		
-cursus bestaat uit 6 dagdelen	16	19
Aantal deelnemers aan Cursus NAH *		
-cursus bestaat uit 6 dagdelen	10	14
Aantal deelnemers aan KOPP-training jonge mantelzorgers		
-training bestaat uit 6 dagdelen	12	12
Aantal deelnemers aan voorlichting mantelzorg op cursus Partners Autisme	11	8
Aantal deelnemers aan voorlichting mantelzorg op cursus Omgaan met dementie	30	6
Aantal deelnemers aan Gesprekstafel NAH (mz + zv) voorheen Podium	77	77
Aantal deelnemers aan Gesprekstafel (partners met) ASS (mz + zv) voorheen Podium	35	30
Aantal deelnemers aan Gesprekstafel GGZ/Psychiatrie	24	14
Aantal deelnemers aan Gesprekstafel Algemeen	18	21
Aantal deelnemers aan Inspiratiemiddag/-avond of Themabijeenkomst	252	148
Aantal deelnemers aan Bijeenkomst Na-de-Zorg	1	11
6.5 Verlichten	Behaald in 2018	Behaald in 2017
Aantal contacten via activiteiten met vmz in de categorie verlichten	4.563	3.931
Aantal contacten via activiteiten met jmz in de categorie verlichten	214	154
Aantal aanvragen Mantelzorgwaardering	2.864	2.580
Tijd voor jezelf (voorheen vrij-van-zorg) (aantal bezoekers)	53	33
Dag van de Mantelzorg (aantal volwassen deelnemers)	430	430
Dag van de Mantelzorg (aantal jonge mantelzorgers)	75	46
Samen erop uit (voorheen verwenmiddag) NAH en Dementie (aantal bezoekers mz + zv)	170	190
Samen aan tafel (voorheen verwendiner) NAH en Dementie (aantal bezoekers mz + zv)		
	462	323 waarvan uniek: 146
6.6 Verbinden	Behaald in 2018	Behaald in 2017
Aantal contacten via activiteiten met vmz + jmz in de categorie verbinden	116	278
Mantelzorgdebat (aantal bezoekers mz, profs en vw)	82	98
Alzheimer café	71	74
Autisme café	0	51
NAH ontmoetingspunt (café) (vanaf 2016)	14	25
Parkinson café	31	30
Expertise	Behaald in 2018	Behaald in 2017
Aantal deelnemers aan trainingen/workshops professionals	50	46
Voorlichting op locatie/presentaties (totaal aantal bezoekers)	521	135
Aantal professionals op Inspiratiebijeenkomst	nvt	38
Vragen externen	35	30

7. Ontwikkeling van Almeerse kinderen en jongeren			
7.1 Matching Talents		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Vrijwilligers/coaches			
Totaal aantal vrijwilligers		54	71
Aantal vrijwilligers /coaches per 31-12		35	45
Aantal nieuwe vrijwilligers / coaches		9	12
Aantal gestopte vrijwilligers / coaches		22	26
Jongeren			
Totaal aantal jongeren		43	87
Aantal nieuw aangemelde jongeren		32	36
-waarvan ingestroomde jongeren		27	30
-waarvan niet gekoppeld		5	6
Aantal jongeren uitgestroomd		28	46
-waarvan succesvol: doelstellingen behaald		20	23
-waarvan tussentijds gestopt (bijv. door niet nakomen van afspraken etc.)		8	15
Koppels			
Totaal aantal koppels		54	73
7.2 Groepstrainingen jongeren			
Aantal groepstrainingen		14	11
Aantal aangemelde deelnemers		184	149
Aantal definitieve deelnemers		162	130
Aantal vrijwillige trainers (Train-de-trainer cursus afgerond)		11	11
7.3 Jonge mantelzorgers / Maatjes contact/ Gewoon opgroeien		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Vrijwilligers			
Totaal aantal vrijwilligers		7	21
Aantal vrijwilligers per 31-12		5	15
Totaal aantal stagiaires		1	2
Hulpvragers			
Totaal aantal hulpvragen		24	29
Koppelingen			
Totaal aantal bemiddelingen		6	17
Gestopte bemiddelingen		3	6
Aantal kinderen op de wachtlijst per 31-12		18	7
7.4 Coach4you			
Aantal vrijwilligers		35	36
Aantal nieuw gekoppelde jongeren		22	19
Totaal aantal gekoppelde jongeren		41	35
Aantal koppels per 31-12		21	18
9. De bijdrage van de VMCA aan financiële zelfredzaamheid van Almeerders			
9.1 Huisbezoeken Armoede Hotspots		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Vrijwilligers			
Totaal aantal vrijwilligers		10	13
Aantal vrijwilligers per 31-12		8	7
Aantal nieuwe vrijwilligers		3	2
Aantal gestopte vrijwilligers		2	6
Huishoudens			
Totaal aantal huishoudens aangeboden		1.012	1.290
Aantal adressen alleen brieven		133	
Aantal bereikte huishoudens		654	720
Aantal huishoudens gesprekken gevoerd		230	122
10. Aanpak laaggeletterdheid			
10.2 Taal in Huis		Behaald in 2018	Behaald in 2017
Vrijwilligers			
Totaal aantal vrijwilligers		59	56
Vrijwilligers per 31-12		47	39
Nieuwe vrijwilligers		20	16
Gestopte vrijwilligers		12	27
Hulpvragers / deelnemers			
Totaal aantal hulpvragers		81	79
Nieuwe hulpvragers		35	39
Aantal uitgestroomde hulpvragers		37	33
Hulpvragers per 31-12		44	46
Koppelingen			
Aantal koppelingen		60	36
Nog te koppelen (wachtlijst)		30	11

11. Gilde	Behaald in 2018	Behaald in 2017
11.1 Algemeen		
Aantal aanbieders/vrijwilligers per 31-12	139	121
11.2 Computerhulp		
Aantal vrijwilligers	15	9
Aantal aanvragers	74	58
Aantal matches	89	107
11.3 Administratieve adviezen		
Aantal vrijwilligers	20	26
Aantal aanvragers	143	224
Aantal matches	159	150
Aantal 'vaste' aanvragers (frequente contacten)	31	68
Aantal bezoeken bij 'vaste' aanvragers (frequente bezoekers)	326	393
11.4 SamenSprak		
Aantal vrijwilligers	49	48
Aantal deelnemers	112	157
11.5 Correctie hulp		
Aantal vrijwilligers	9	9
Aantal aanvragers	8	20
11.6 Wandelingen		
Aantal vrijwilligers	11	8
Aantal deelnemers	553	621